

Nova revolucija v Rusiji.

VOJAKI Z RDEČIMI ZASTAVAMI ZAHTEVAJO OD STOP MILJUKOVA. — DEMONSTRACIJE PRED PALAČO PROVIZORIČNE VLADE. — KRITIKA POSLANICE ZAVEZNIKOM.

Petrograd, 4. maja. — Vojaske oddelki so se zbrali pred palačo, kjer je sedež ruske provizorične vlade. Nosili so rdeče zastave z napisi, ki so zahtevali odstop zunanjega ministra Miljukova.

V večerni listi izjavljajo, da je skupna vlada odgovorna za poslanico zaveznikom, kjer ruska vlada obljublja, da bo z zavezniški nadaljevala vojno proti Nemčiji. Trdijo tudi, da vlada podpira izvrševalni odbor dume.

Odstop Miljukova so zahtevali tisoči vojakov in delavcev, ki so korakali večeraj popoldne po mestnih ulicah. Na zastavah so se videli napisi:

— Doli z Miljukovom!

Že več časa se je opazala nezadovoljnost med delavci in vojniki, ker vlada ni delala po njihovi želji.

Ta izbruh, ki se je pričel večeraj popoldne, je direktna posledica poslanice zunanjega ministra Miljukova zaveznikom, da Rusija ne preneha z bojevanjem skupno z zavezniškimi in da bo Rusija držala vse pogodbe z zavezniškimi.

Delavci in vojniki pravijo, da bi se jih moralo prej vprašati za svet, predno se je odposlala ta poslanica.

Ves popoldne so se večeraj zbirale množice po mestnih trgih in so poslušale razne govornike. Ko so delavci šli z dela, so korakali po ulicah in so nosili rdeče zastave. Na seji delavskega in vojaškega sveta se je zahtevalo, da se postavi koalicijska vlada. Pozneje je izvrševalni odbor prisostvoval seji provizorične vlade.

Vršile so se pa večeraj tudi demonstracije v priloge vlade. M. Rodzianko je pozival narod, da naj nadaljuje vojno, dokler se ne doseže zmaga, ki je vredna ruskega naroda.

Na nekaterih zastavah so bili tudi napisi:

— Doli z Gučkovom! (Gučkov je vojni minister) in: — Doli s provizorično vlado!

Že v sredo zvečer so delavski in vojaški delegati razmotirali Miljukovo poslanico. Sejo so odgodili, ko se je že dani, pa niso prišli do nikakega zaključka.

Po dnevu so delavski in vojaški delegati razpravljali vladno noto v posebni seji provizorične vlade. Slednjič je izvrševalni odbor prišel do zaključka, da se mora nekaj storiti z ozirom na poslanico, toda povoda ni bilo, da bi se zahtevalo, da odstopi provizorična vlada. Odbor je nato nasvetoval vojakom, ki so se vdeležili demonstracij, da se naj vrnejo v svoja bivališča.

London, 4. maja. — Petrogradsko poročilo pravi, da je socialistično glasilo "Novaja Žizen" ostro kritiziralo poslanico zunanjega ministra Miljukova, ker je izjavil, da je Rusija odločna, da bo v svo močjo nadaljevala vojno proti Nemčiji. Nocoj bo delavski in vojaški svet v izvanredni seji pretresoval to poslanico.

Petrograd, Rusija, (preko Londona), 5. maja. — Večeraj zvečer se je vršilo zborovanje vojaških in delavskih delegatov. Vsi govorniki so poudarjali, da leži moč Rusije v delavski in vojaški stranki. Rekli so tudi, da bo sedanja provizorična vlada takoj odstavljena, kakor hitro se ne bo pokorila željam ljudstva in kakor hitro ne bo hotela izpolniti njegovih zahtev. Na mestu sedenja nameravajo postaviti novo vlado, ki bo vladala zaenot z delavstvom in vojaštvom.

Petrograd, Rusija, 4. maja. — Vojaki in delavci so vprizorili večeraj veliko demonstracijo proti zunanjemu ministru Miljukovu. Nosili so zastave, na katerih so bili razni napisi.

Največje demonstracije so se vršile pred stanovanjem predsednika dume, Rodzianka.

Ko je videl Rodzianko na zastavah napise: "Proč z Miljukovom!" je stopil na balkon in začel govoriti. V svojem govoru je rekel, da se ne briga za Miljukova pač pa za Rusijo.

— Separatnega miru ne smemo skleniti, kajti to bi bil največji udarec za zavezničke. Zavezniški lahko rečejo, da smo jih prevarili in lahgo črtajo ime Rusije z liste zavezniških držav. Jaz kakor tudi zunanji minister hova do konca branila svoje stališče. Nobena živa duša na svetu ne bo mogla dolžiti Rusije izdajstva.

Rusija ne bo nikoli sklenila separatnega miru! Ruska provizorična vlada je podobna jadralnici, ki se zamore premiti samo v vetru. Vetr je pa narod, ki mora voditi jadralnico v pristanišče prostosti in prosperitete.

Petrograd, Rusija, 4. maja. — (Poročilo United Press). — Danes je prišlo do ruskega spora med

RUSKI ZUNANJI MINISTER MILJUKOV.

nih jarkov skupino nemških in ruskih vojakov.

Sel sem k njim in natančno slišal, da so se nazivali z besedo "tovariši". Oni Rusi, ki niso znali nemško, so pihali na dlan ter hoteli s tem povedati, da je car odstavljen. Videl sem Nemce, ki so zabadali svoje bajonete v zemljo ter metali proč puške.

Slednjič je prišel tolmač ter razložil Nemcem, da so zavlada v Rusiji nove razmere, odkar je odstopil car.

Poziv na revolucijo v Nemčiji.

Bern, Švica, 4. maja. — Da se nahaja v Nemčiji revolucijonarja stranka, se razvili iz tega, da so pred prvim majem razširili med nemškim ljudstvom milijon okrožnic, s katerimi so pozivali narod, da se naj zavzema za večjo množino živčevja in za mir; toda ne za mir, kakoršnega hoče vlada, ki zahteva okupacijo ozemlja in ki bi bil tudi v korist militarizmu, cesarju, junkerjem (veleposestnikom) in kapitalistom.

Delavce pozivajo, da se naj v milijonih vzdignejo prvega maja. Okrožnica se končuje z besedami: "Doli z vojsko" in "Doli z vlado".

Vzhodno bojišče.

Petrograd, Rusija, 3. maja. — V torek je naša infanterija, podpirana po artileriji, naskočila višine deseter milj od Oena. Nemce smo prisilili, da so se morali umakniti. Na rumunski fronti se vrše artilerijski boji. Na galiskem bojišču se vrše običajni boji med infanterijo in v zraku.

Ob Črnem morju je naš hidroplan vrzel 120 bomb na Masmudia ob Donavi. Opazilo se je veliko razdejavanje. Navzlic hudemu obstreljevanju se je naš zrakoplovec srečno vrnil.

Večeraj smo v Galiciji spravili na zemljo en sovražni zrakoplov. Vsi smo zrakoplov in dva zrakoplova.

Dunaj, Avstrija, 3. maja. — Napad več sovražnih kompanij pri Putni smo odbili z velikimi izgubami. Na ostalem bojišču se vrše artilerijski boji.

Zadnja nemška rezerva.

Kodanj, Dansko, 3. maja. — Nemški umetniki so zadnja rezerva, katere zahteva nemška vlada. Akademija znanosti je bila obveščena, da bodo umetniki prisiljeni v vojaško službo. Akademija je svetovala svojim članom, da se naj prostovoljno javijo za primerne službo v vojni. Slikarji naj izjavijo, da munijski tovarne potrebujejo risarje.

Veliki nemiri v Berlinu.

Amsterdam, Nizozemsko, 4. maja. — Pretekli teden so se dogajali v Berlinu veliki izgori, ki so bili tako resni, da so rabili strojne puške.

Kodanj, Dansko, 4. maja. — Iz nemških listov, ki zopet prihajajo v deželo, se razvidi, da se prvega maja niso vršili nemiri. Toda listi pravijo, da so se vršile na več krajih stavke. Poročilo pravi, da se v munijskih tovarnah dela kakor ponavadi, samo v manjših tvornicah so delavci odložili delo.

Drugi listi zopet pišejo, da Hindenburg in general Groener obvladujeta situacijo in da držita delavce pri delu. V listih je nekaj posebnega, da prav ničesar ne poročajo o vojnih operacijah.

Milijon nemških otrok na kmetije.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — Uradno se poroča, da bo nemška vlada poslala milijon mestnih otrok na deželo. Za vsakega otroka se bo plačalo po 50 pfenigov, razen v Vzhodni Prusiji, kjer so kmetje zelo veliko trpeli zaradi ruske invazije. Ti kmetje so za vsakega plačilo.

Turki so zaplenili ameriško tiskarno.

Pariz, Francija, 4. maja. — Ameriška šolska tiskarska naprava v Beirutu je bila zaplenjena po turških oblastih.

Čile pretrga zvezo.

Kodanj, Dansko, 3. maja. — Iz Berlina se poroča, da je čilski poslanik zahteval svoje potne listine in je naznanil nemški vladi, da je čilenska vlada pretrgala diplomatske zveze z Nemčijo.

To je povzročilo v Berlinu največje razburjenje, ker si je Nemčija prizadevala, da se ogne prelomu z Argentina in Čile, da bi si ohranila prijateljstvo v Južni Ameriki.

Pravijo, da je pod sedanjimi razmerami nemogoče za čilenske diplomatske zastopnike, da bi mogli oditi iz Nemčije.

Boji z Lahi.

Rim, Italija, 3. maja. — Škvala šestih zrakoplovov je metal bombe na Avlono v Albaniji. Škode ni bilo nobene.

Večeraj so se bili vroči artilerijski boji na celi fronti. Vreme je bilo zelo priporavno za zrakoplove. En naš zračni škadron je bombardiral vojaške naprave pri Opčini in Proseku.

Lloyd George na Francoskem.

London, Anglija, 3. maja. — Ministriški predsednik Lloyd George je danes odpoval iz Londona in je šel na Francosko.

Francoski zrakoplovni učitelji.

Danes sta prišla na nekem angleškem parku dva francoska častnika, major Tulsane in poročnik de la Grange ter Mrs. de la Grange, ki je Američanka iz New Yorka.

Oba častnika sta zrakoplovca v francoski armadi in bodeča poučevala ameriške zrakoplovce v zrakoplovstvu.

Popravilo zaplenjenih parnikov.

Washington, D. C., 3. maja. — Zvezni mornariški urad naznaja, da bo v petih mesecih popravljenih 71 nemških in avstrijskih parnikov. Do tedaj bodo za pet sposobni za službo. Vsi ti parniki imajo 535,722 ton prostornine.

Manjše parnike bodo popravili že v štirih mesecih. V privatnih ladjedelnicah so je že pričelo s popravili.

Tarnowski.

Grof Adam Tarnowski, novo imenovani avstro-ogrski poslanik za Združene države, ki pa nikdar ni bil sprejet in uradno priznan se bo danes odpeljal iz nekega ameriškega pristanišča v neko nevalno državo, od koder bo potem šel na Dunaj. Z njim bo šlo okoli sto diplomatov in konzularnih zastopnikov s svojimi družinami in okoli sto avstrijskih in nemških uradnikov iz raznih krajev na Kubi in na Kitajskem. Angleška in francoska vlada sta jamčili za varno prepotovanje preko morja.

Med drugimi odpotujejo tudi princ in princeznja Hohenzoln.

Princenzja je bila prej Miss Katherine Britton iz Washingtona. V tej družbi odpotuje tudi avstro-ogrski poslaniki zastopnik baron Erich Zwiadinek pl. Sunderhorst in mnogo konzularnih zastopnikov iz vseh krajev Združenih držav.

Posvetovanje o miru.

London, Anglija, 4. maja. — Amsterdamsko poročilo pravi, da potniki, ki prihajajo iz Nemčije pripovedujejo, da je nemško ljudstvo nejevoljno, ker vlada molči o mirovni pogovori. Zahtevajo, da Bethmann-Hollweg o tem poroča v državnem zboru.

Kanceler je s cesarjem in turškimi ministrskimi predsednikom razmotrival o tem vprašanju. Bavarski ministrski predsednik, grof Herting, pa se je o tem posvetoval na Dunaju z avstrijskimi ministri.

Nemški kanceler čaka, da se boče o vseh točkah zedinili, potem pa bo v državnem zboru podal svoje izjavo.

Amsterdam, Nizozemsko, 4. maja. — Konservativni državni zbor so poslali Hollwegu sledečo interpelacijo:

"Socialistična stranka je s svojo zahtevo po miru brez odškodnine in aneksije povzročila med nemškim ljudstvom velik nemir, ker kanceler o tem ni podal nikake izjave. Dasiravno tak mir odgovarja mednarodnim načelom, vendar ne odgovarja življenjskim potrebam nemškega naroda Ali je kanceler pripravljen pojasniti svoje stališče?"

Socialistična stranka je stavila tudi interpelacijo, v kateri zahteva, da vlada pojasni stranki svoje politiko, kar se tiče mira. Ostale stranke niso podpirale teh dveh interpelacij.

Dar Joffreju.

Da ameriški narod dostojno počasti maršala Joffreja in mu počasti svoje spoštovanje, je newyorški list "The World" sprožil idejo, da se maršalu podari narodni dar. Sklenilo se je, da se mu da zlat kip svobode, posnet po kipu, ki se nahaja v newyorškem pristanišču. Dasi je šele nekaj dni, odkar je "World" sprožil to misel, vendar se je do sinoči nabralo v ta namen že \$1229.43. Prišpevki prihajajo iz vseh krajev Združenih držav, pa tudi od zunaj.

Dve leti stari Arthur Wood iz Bedforda na Angleškem je poslal \$10 s pripombo: "Moja mama se bojuje v Franciji."

Mirovna parada v Amsterdamu.

Amsterdam, Nizozemsko, 4. maja. — V Amsterdamu se je vršila socialistična mirovna parada. Vdeležniki so nosili zastave z napisi, ki pozivljajo za mir in se zavzemajo za nizozemsko nevtralnost.

Gerard prerokuje dolgo vojno.

Chicago, Ill., 4. maja. — Gerard, prejšnji ameriški poslanik za Nemčijo, je večeraj imel predavanje, v katerem je izjavil sledeče:

"Mnogi v tej deželi mislijo, da še nismo v vojni. V tem naziranjju pa je nevarnost. Pred nami je dolga vojna in bomo v njej do konca. Vojna bo dolga, toda plačilo bo za nas veliko. Šli smo v vojno, ker nismo mogli ohraniti častnega mira."

Cenzura odklonjena.

Poslanska zbornica je zavrgla cenzuro časopisja. — Sprejela nadomestno določbo.

Washington, D. C., 4. maja. — Poslanska zbornica je danes z 220 proti 167 glasovom zavrgla od vlade priporočeno cenzuro časopisja. Sprejela pa je nadomestno določbo s 195 glasovi proti 183, ki zahteva, da se mora dokazati, da je objavljenje kakerega poročila bilo za sovražnika koristno, predno se more kaznovati po postavi. To pomeni, da pride ta zadeva vedno pred porotno sodišče.

Nadomestna določba, katero je predlagal Gard iz Ohio, daje predsestniku pravico, da sme od časa do časa določiti kakovost poročil, ki bi mogla koristiti sovražniku; porotniki pa imajo pri sodniški obravnavi pravico odločiti, ako je obtožence namenoma in brez pristojne informacije razširjal poročila o narodni obrambi in ako so v resnici bila za sovražnika koristna.

Predno je bila stara določba zavrnjena so bile burne debate. Poštni tajnik Burleson, ki je kot zastopnik vlade prišel v kapitol, se je na vso moč trudil, da bi kar največ poslanecv pridobil za to, da glasujejo za sprejem cenzurne postave. Predsednik pravnega odbora, Webb, se je tudi pokazal kot zagovornik časopisne cenzure. Rekel je, da mu je predsednik zatrdil, da je cenzura časopisja neobhodno potrebna, ker je le na ta način obramba dežele varna. Champ Clark, vodja republikancev, Mann in Miss Rankin so bili proti cenzuri.

Taft in vojna.

Meriden, Conn., 4. maja. — Prejšnji predsednik Taft je sinoči pri neki seji izjavil, da bo prišlo do dejanskih bojev med Združenimi državami in Nemčijo, ako Rusija sklene separaten mir.

Prerokuje, da ne bo prej prišlo do svetovnega miru, dokler niso odstranjeni vsi vladarji.

Francosko poslanstvo na potu v Chicago.

V posebnem vlak s francoskim poslanstvom, 4. maja. — Francosko poslanstvo in s sedaj prvo razvedrilo v vlak, ki pelje proti zapadu in v Chicago. Maršal Joffre in drugi člani poslanstva bodo obiskali kot ameriški gosti več mest v srednjem zapadu.

Po kateri poti se vozijo, se ne ve, ker se drži tajno. Vlak se je za nekaj časa vstavil v Harpers Ferry, W. Va., da so si ogledali pokrajino. V nekem kraju je maršal Joffre po tolmaču vprašal, če je nazvoč tu župan. Ko so mu zanimali, se je zelo čudil.

Haig za dva tedna naprej.

Washington, D. C., 4. maja. — Vodja angleškega poslanstva, Balfour, je dobil brzojavko, v kateri se mu naznaja, da je general Haig s svojo ofenzivo za dva tedna naprej, kakor pa je bilo določeno v načrtu. Misli niso, da bo tako naglo prodrali. Izgube so manjše kot se je domnevalo.

Izgube so pa bile v ofenzivi ob reki Somme prejšnje leto.

Vzrok temu je boljša artilerija, kot pa so jo imeli lansko leto.

Kardinal Farley.

Newyorški nadškof, kardinal Farley, je bil operiran in je prebil preteklo noč zelo dobro. Njegovo zdravje se boja. Stanuje na vogalu Madison Av. in 58. St.

Stavka v livarni.

Belleville, Ill., 3. maja. — Večeraj so bile zaprte vse livarne v Belleville. Zastavkalo je 500 delavcev. Njim se je pridružilo dva do tri tisoč delavcev. Unijski delavci trdijo, da je družba odpustila več unijskih delavcev brez vzroka.

Jajca za valenje.

Harrisburg, Pa., 4. maja. — Kokošjereci bodo razdelili po državi Pennsylvaniji 25 tisoč dolarjev vrednih jajc za valenje. Jajca razdele brezplačno osebam, ki se dosedaj niso pečale s kokošjo rejo. Zavežati se morajo, da bodo pustili jajca valiti. Razdelili bodo 375,000 jajc.

Boji z Rusi.

Petrograd, Rusija, 4. maja. — Pri Kovelu je sovražna artilerija obstreljevala naše postojanke in vrzila so več bomb v naše strelne jarko.

Pri Kiboroveh je sovražnik razstrelil manj od svojega bojno črto in našo žično ograjo. Naša ograja ni bila poškodovana.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — V Karpatih so trije sovražni bataljoni naskočili naše postojanke v dolini Suhice, toda brez uspeha.

Dunaj, Avstrija, 4. maja. — Večeraj smo odbili ruski napad pri Suhici v Karpatih.

Jajca za valenje.

Harrisburg, Pa., 4. maja. — Kokošjereci bodo razdelili po državi Pennsylvaniji 25 tisoč dolarjev vrednih jajc za valenje. Jajca razdele brezplačno osebam, ki se dosedaj niso pečale s kokošjo rejo. Zavežati se morajo, da bodo pustili jajca valiti. Razdelili bodo 375,000 jajc.

Stavka v livarni.

Belleville, Ill., 3. maja. — Večeraj so bile zaprte vse livarne v Belleville. Zastavkalo je 500 delavcev. Njim se je pridružilo dva do tri tisoč delavcev. Unijski delavci trdijo, da je družba odpustila več unijskih delavcev brez vzroka.

Boji z Rusi.

Petrograd, Rusija, 4. maja. — Pri Kovelu je sovražna artilerija obstreljevala naše postojanke in vrzila so več bomb v naše strelne jarko.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — V Karpatih so trije sovražni bataljoni naskočili naše postojanke v dolini Suhice, toda brez uspeha.

Dunaj, Avstrija, 4. maja. — Večeraj smo odbili ruski napad pri Suhici v Karpatih.

Jajca za valenje.

Harrisburg, Pa., 4. maja. — Kokošjereci bodo razdelili po državi Pennsylvaniji 25 tisoč dolarjev vrednih jajc za valenje. Jajca razdele brezplačno osebam, ki se dosedaj niso pečale s kokošjo rejo. Zavežati se morajo, da bodo pustili jajca valiti. Razdelili bodo 375,000 jajc.

Stavka v livarni.

Belleville, Ill., 3. maja. — Večeraj so bile zaprte vse livarne v Belleville. Zastavkalo je 500 delavcev. Njim se je pridružilo dva do tri tisoč delavcev. Unijski delavci trdijo, da je družba odpustila več unijskih delavcev brez vzroka.

Boji na Francoskem.

Pariz, Francija, 4. maja. — Severno od Rheimsa so bili ponoči vroči artilerijski boji. V Champaagne smo napredovali v gozdu pri Lontz Cornillet in smo odbili napad z granatami.

Na levem bregu Mozele, pri Verdunu, smo v napadu vneli nekaj sovražnikov in pri La Mort Hume smo preprečili nemški naskok.

Večeraj so naši letalci uničili pet sovražnih letal. Dognalo se je tudi, da so bili v sredo uničeni trije zrakoplovi, o katerih se je mislilo, da so samo poškodovani. Nemški zrakoplovec je ponoči ob desetih vrzel na Dunkirk več bom, ki pa niso napravile nikake škode.

Nočno poročilo: Po dnevu smo zasedli mesto Craone in več postojank vzhodno in zapadno od mesta. Do sedaj smo vneli 150 vojakov.

V napadu severno od Rheimsa smo zavzeli prvo črto nemških zakovov v dolžini štirih kilometrov. Vneli smo okoli 600 nemških vojakov, med njimi osem častnikov.

V Champaagne so bili ves dan zelo vroči boji, posebno pri Moronvilliers.

London, Anglija, 4. maja. — Večeraj so Nemci ljuto napadali mesto Fresno in okoli ležeče vasi, katere smo malo prej zavzeli. Obdržali smo vse postojanke in pregnali sovražnika.

Nemci so tudi napadali pozicije okoli Bullecourt, pa se jim ni posrečilo, da bi nas bili pregnali.

Ob cesti med Arras in Cambrai so se morale naše čete nekoliko umakniti. Napredovali smo v bližini St. Quentin.

Nočno poročilo: Stevilo večeraj vjetih nemških vojakov presega 900. Med njimi je 28 častnikov.

Naši letalci so večeraj izvršili mnogo poletov in prišlo je do vročih bojev v zraku. Na tla so spravili tri nemška letala, več drugih pa je bilo poškodovanih. S topovi smo izstrelili dve sovražni letali, eno pa se je moralo spustiti na tla v naši bojni črti. Pogrešamo dve naši letali.

Boji z Rusi.

Petrograd, Rusija, 4. maja. — Pri Kovelu je sovražna artilerija obstreljevala naše postojanke in vrzila so več bomb v naše strelne jarko.

Pri Kiboroveh je sovražnik razstrelil manj od svojega bojno črto in našo žično ograjo. Naša ograja ni bila poškodovana.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — V Karpatih so trije sovražni bataljoni naskočili naše postojanke v dolini Suhice, toda brez uspeha.

Dunaj, Avstrija, 4. maja. — Večeraj smo odbili ruski napad pri Suhici v Karpatih.

Jajca za valenje.

Harrisburg, Pa., 4. maja. — Kokošjereci bodo razdelili po državi Pennsylvaniji 25 tisoč dolarjev vrednih jajc za valenje. Jajca razdele brezplačno osebam, ki se dosedaj niso pečale s kokošjo rejo. Zave

"GLAS NARODA"

(Slovenska Dnevna)
 Owned and published by the
HOVENHIS PUBLISHING COMPANY
 (a corporation.)
 FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 Na celo leto velja list na Ameriko \$2.00
 Na celo leto na mesto New York \$2.00
 Na pol leta na mesto New York \$1.00
 Na četrt leta na mesto New York \$0.50
 Na šest mesecev na mesto New York \$0.50
 Na šest mesecev na celo leto \$0.50

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno in pravičljivo.

"GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 Izhaja vsak dan razven nedelje in praznikov.
 Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni bres podpis in osebni se ne priobčujo.
 Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.
 Pri opazovanju kraja naročnikov prosimo, da so nam tudi priložni kartežarski namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St. New York City.

Telefon: 4687 Cortlandt.

'Posojilo za svobodo'.

Državni zakladničar je te dni razpisal prostovoljno posojilo v znsku dveh tisoč milijonov dolarjev, obresti so določene na tri in pol od sto.

To je največja ponudba, kar jo je kdaj ponudila vladna Zdrženih držav. Pripravljeni so, da bo to posojilo čisto no podpisano. Bondi so izdelani za oddajo s prvimi julijem. Sedanji načrt je, da se jih izda po serijah po \$20.

Včeraj je prišlo v državni zaklad v eni uri podpisov za milijon dolarjev. Skoro vsaka banka bo sprejela in podpisala te bonde brez komišna.

S tem se bo na izrazit način pokazalo zaupanje državljanov v ameriški narod.

Da so ti bondi v resnici tudi dobri, nam spričuje, da jih izda najbogatejša dežela na svetu.

Rojaki, kateri imajo mrtev denar, bodisi v žepu, ali kje drugje shranjen brez obresti, store dobro, da si nabavijo take bonde.

Enako dobro bi storila naša podpora društva, da iz rezervnega sklada kupijo take bonde, posebno, ako prevdarimo, da marsikaka banka plača le po tri odstotke od sto, ker pri tisoč dolarjev dobe \$5 več obresti od teh bondov.

Tri in pol odstotno vladno posojilo je zelo velika privlačna sila, kajti v tem je popolna in absolutna varnost in nosi obresti, kakršnih ne nudi marsikatera banka. Ti bondi pa bodo lahko zvišani, kar se tiče obresti, ako bi bila vlada prisiljena kdaj pozneje plačati za nje več denarja. Poleg tega pa so ti bondi oproščeni dohodninskega davka.

Priporočila se vsem, da podpisujejo te bonde, ker je v njih dobiček. Toda ameriški narod je poklican k važnejšim dolžnostim. Prvič v zgodovini je Amerika zapletena v svetovno vojno. Nismo pričeli z vojno iz pohlepa in nepremišljenosti; zavedamo se resnega položaja.

Dalje nas pa vse tudi veže patriotična dolžnost do te dežele, kjer živimo, da jo podpiramo v teh časih, vsaj na ta način, da kupimo te bonde.

Oči celega sveta so obrnjene na nas in nas bodo posnemali. Prvi korak je, da se nabere — denar.

V tem cilju, ki je naš narodni ponos, mora biti narod edin in postrtovalen. To prvo posojilo mora biti podpisano in upamo, da tudi bo.

Te bonde prodaja vsaka banka v Združenih državah in tudi ekspresne družbe.

Ako pa ima kak naš rojak predaleč do kake banke ali ekspresne družbe, mu te bonde izposluje brez stroškov tudi trdka Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Mr. Frank Sakser jih je sam kupil za \$10,000.

Ako kdo želi kako pojasnilo, naj se obrne nanj ali na kako bližnjo banko ali ekspresno družbo.

000

Nemški vandalizem.

Da Avstrijakom se bolj podžgemo gorečo ljubezen do blažene Nemčije, zato navedemo nekoliko podatkov o umikanju nemške vojske iz Francije.

Francoska vlada je poslala v izpraznjeno ozemlje komisijo, da dožene, kaj so vse uničili Nemci pri svojem umikanju. Pierre Pichery, član te komisije, piše v svojem poročilu sledeče:

— Pred vsem moram izjaviti, da vse, kar tu poročam, ali pa, kar še more domišljija dodati, zaostaja za resničnimi dejstvi, kajti popisati se ne more. Videti mora vsak na lastne oči, da si more napraviti pravo sodbo o razdejanju.

Koliko je moralo biti trpljenje ljudstva za časa okupacije, koliko šele, ko so se Nemci umaknili! Tu hočem popisati, kar sem videl po posameznih vaseh.

Vaški župan je moral dati nemški vojaški oblasti izkaz vseh prebivalcev v občini. Vse osebe med 15. in 60. letom so poslali v Nemčijo in celo na Bolgarsko, kjer morajo delati po tovarnah in na polju.

Stari ljudje in žene z otroci pod 15. leti so ostali. Poslali so jih v vasi, katere so nalašč za to določili.

Ko je prebivalstvo odšlo iz vasi, so pričeli z razdejanjem. Vse pohištvo so znesli sredi hiše. V streho so napravili luknjo, skozi katero so obesili s smolo napojeno sla-

mo, ki so jo zažgali; poleg tega pa so posamezne hiše tudi razstrelili z dinamitom.

Na ta način so porušili Bapaume. Po cestah so razvaline, da ni mogoče iti skozi mesto. Videti ni niti ene strehe. Ravno tako je tudi v bližnjih vaseh. Stojijo samo vasi, kamor so nagnali stare ljudi in otroke.

V okraju Roye so Nemci od 37 vasi pustili samo tri; v okraju Ham od 21 vasi samo štiri. V teh vaseh so ostali stari in otroci. Prizanesli niso ne cerkvam, niti bolnišnicam.

Poljedelske stroje in orodje so znesli koncem vasi na kup, ki so ga potem razstrelili z dinamitom. Ostal ni niti en plug, ne brana, ne grablje, ali kako drugo orodje, ki bi se sploh še moglo popraviti.

Posekali so vse drevje, da, celo sadno drevje. Ako se jim je mudilo, da niso mogli posekati, so olupili kožo, da se je drevo posušilo.

Bančne blagajne so razstrelili in pobrali iz njih vse vrednosti. Samo v eni banki v Noyon so zaplenili 16 milijonov mark.

Časnikarski poročevalec je poslal listu "Times" v London več dnevnih povelj, katere so Angleži in Francozi našli pri vjetih in ubitih nemških vojakih.

Ta povelja jasno kažejo, da je bilo to strašno razdejanje izvršeno po natančnem načrtu. Tu navedemo nekaj izvlečkov teh listin:

— 9. marca: — En pionir in en infanterist morata metati v vodnjake gnoj.

En pionir in dva infanterista morata sekati drevje.

En pionir in dva infanterista morata izvršiti posebnost na naročila.

En pionir in dva infanterista morata zložiti sredi hiše vse pohištvo.

V nekem povelju se dajejo navodila, kako se mora porušiti Bancourt. Povelje se glasi:

V vasi Bancourt je važnejše hiše zažgati, kot pa jih razstreliti.

— 5. marca: — Slamamaj se naloži na kup in se naj napoji s smolo.

— 10. marca: — Pripravljene morajo biti eksplozivne snovi za kleti in vodnjake v Bancourt.

— 11. marca: — Vsi vodnjaki in potoki naj se dovolj onesnažijo z gnojem in smrdljivo soljo. Poleg vodnjakov, katere se rabimo, naj se naloži gnoj.

— 12. marca: — Brandecourt mora biti pripravljen, da se zažge.

— 13. marca: — Parada v popolni vojni opravi. Razdelitev jedi. Očiščenje orožja, navodila za varne ceste in navodila za oddelek, ki ima porušiti vas.

— 14. marca: — Eksplozivne snovi za razstrelbo kleti in vodnjakov v Bancourt se naj razdele. Cerkevni stolp v Bancourt se mora razstreliti.

— 16. marca: — Vsi vodnjaki v Bancourt se morajo, razun enega, o pol sedmih zjutraj razstreliti.

— 17. marca: — Mine pod cestami se morajo ob treh zjutraj zažgati. Bancourt se mora ob štirih zjutraj zažgati.

Dopisi.

Milwaukee, Wis.

Ker so bolj redki dopisi iz te velike slovenske metropole, naj se jaz nekoliko oglasim.

Skoraj gotovo je naša naselbina za Clevelandom ena najnaprednejših na polju delavskega izobrazbe. Tukajšnji narod pripada večinoma napredni delavski stranki. To nam pričajo razne prireditve, pri katerih pridno sodeluje slovenski socialistični pevski klub "Naprej". To nam je izvršten pevski zbor, kateri pridno goji tudi dramatiko. Režiser dramatične neumorno delavni rojak Frank Tamže, ki uživa med tukajšnjimi rojaki popolno zaupanje. Prevodnja pa je koroški rojak Heim. Klub ima tudi svojo čitalnico, ki ima raznovrstne knjige in časopise. Nadalje imamo v naselbini še dva pevski društva "Zvon" in "Danica", dve slov. godbi in — če se ne motim — deset podpornih društev, ki spadajo različnim zvezam in jednotam.

Dela se tukaj precej dobro in tudi plače so dovoljne. Ali kaj nam pomaga, ker so nam naši kapitalisti prej živila podražili, potem šele plače priboljšali, tako da oni niso na slabem. Četudi bi nam plačali po petdeset dolarjev na teden.

Med tukajšnjimi rojaki iz občine Redica in Kokarje na Sp. Štajerskem se je izprožila prekoristna ideja, da pomagamo, kar največ mogoče, od vojne prizadetih iz omenjenih občin. Na prvi seji dne 18. marca smo se posvetovali, kaj in kako bi bilo mogoče pomagati najbolje. Nekateri so bili za to, da se priredi v ta namen veselic in drugi zopet, da se naj napravi kolekcijska. Da se vsestransko, se je sklenilo oboje. Na tej seji se je izvolil tudi izvrševalni odbor, in sicer sledeči: John Oevirk, predsednik, Frank Janež, blagajnik; kolektorji: Jožef Tratnik, John Petrin, Mike Kramer, Anton Jeraj in John Slatnik. Za West Alis: John Turk, Anton Teršek in Frank Teršek. Ker je pa med tem časom izbruhnila vojna med Ameriko in Nemčijo, valed česar je tudi Avstrija

v kritičnem času, se je sklenilo na drugi seji, da se za enkrat celna stvar opusti, ker ne vemo, kaj nas še tu čaka. Denar se tako ali tako ne more poslati sedaj in sploh smo ga bili namenjeni poslati šele po končani vojni. Podpisani in John Petrin sva pri priložnosti nabrala svoto \$16,50, katero sva izročila blaginiku Fr. Janežu in tudi imena darovalcev. Če se vojna konča povoljno, potem pa vsi na delo!

Tudi rojaki po drugih naselbinah naj ne pozabijo, kakšno gorje so povzročili našim ožjim rojakom nenasitna kronani požehi. Dal Bog, da bi te rane do prinesle narodu zaželjeno svobodo!

Pozdrav rojakom.
 Mihael Kramer.

Armá, Kansas.

Zopet sem se namenil napisati par vrstic za naš cenjeni list Glas Naroda.

Delavske razmere so tukaj pri nekaterih družbah pod ničlo. Nekaj družb se dela precej dobro, ali vendar se pri teh takozvanih boljših težko dobi delo. Sedaj obljubujejo malo priboljška, ali to bo samo drobtina od bogatinove mize v tej strašni duaginji.

Slovenci so v tej okolici v splošnem precej izobraženi in tudi dovolj preskrbljeni z vsakovrstnimi podpornimi društvi.

V okolici je tudi več slovenskih farmerjev, ki so vseeno dosti na boljšem kot pa navadni delavci, čeravno pomagajo premožkopati, posebno pozimi, ker v Kansasu se z majhno farmo ne more samostojno preživeti. Pridejo dostikrat slabe letine vmes in to se najbolj občuti pri majhnem posvetstvu.

Na moj zadnji dopis v svečanu se je odzvalo več farmerjev, posebno iz Wisconsina. Prav lepa hvala vsem, posebej pa se gospodinjam iz Greenwooda in pa Michigana, ker namno gospodinjstvo preživi največjo izpremembo, ako pride iz mesta na farmo, kajti, kaj pač ni bolj razveseljivega zanj, da ji ni potreba skrbeti od danes do jutri, kako bo bolje oskrbela svojo družino.

Kakor vsako leto, bo šlo gotovo, tudi letos več rojakov na farme,

zato je upoštevanja vreden dopis farmerja iz Wilarda z dne 27. marca. Kar on piše o agentih, je vse čista resnica, ker sem to tudi sam izkusil, gli vendar se marsikje zemlja ali farma ne more kupiti brez agenta. Ti gospodje vedno skrbijo, ako je to sploh mogoče, da kupee ne pride veliko v dotiko s farmerjem iz okolice. Ali tega si kupee pod nobenim pogojem ne sme dopustiti, sploh si mora vzeti vedno dovolj časa za ogledovanje in tudi dovolj časa, da se seznani s svojimi bodočimi sosedi, in to vedno poprej, predno se denar odda, kajti vsak farmer precej dobro pozna celo svojo okolico po nji vrednosti. Po mojem mnenju je tudi vsak toliko pošten, da bo vedno resnice govoril. Seveda so tudi pri tem izjeme. Toraj, v vsem se mora kupee dobro pripraviti, da šteje svoj težko prislužen denar samo za zemljo, kjer bo v resnici tudi lahko napredoval in svojo družino posteno preživel. Ako se bodo kupci po nekaterih teh navodilih ravnali, potem gotovo ne bo več toliko ogoljufanih po agentih, kakor jih je že bilo. Vsek se mora naseliti samo v kraju, kjer bodo imeli tudi veselje. Takšnih krajev je veliko, kajti na milijone akrov sveta še čaka na pridnega poljedelca in bolje je izgubiti malo več časa in denarja, kot pa prenehati ravnanje.

So nekaj hočem napisati. Zadnje leto pozimi sem delal v Wisconsinu v gozdu pri nekem farmerju. Plača je bila še precej dobra za razmere, največja pa je bila razlika pri hrani. Imeli smo vedno trikrat na dan dovolj vsakovrstnega mesa in gospodar nam je vedno rekel: "Fantje, le vzemite si dovolj, ko nam tega znanjka, imamo jih še dovolj v hlevu." In tukaj, kakšna razlika! Kupujemo kosti za juho, na meso pa samo mislimo, ker to je v teh dobrih časih samo za boljše ljudi.

Bodi za danes dovolj. Pozdrav vsem slovenskim farmerjem.
 Leo Hojan.

Italijska fronta nudi še več drugih nenavadnih kontrastov. V južni Tirolski in na Krnu se bore vojaki v snegu ali na robu večne zime, dočim pade v Tržicu temperatura malokdaj do ničle. Dočim so na Krnu obrazi vojakov zasinali od mraza, trpe ljudje ob obali Jadranskega morja vsled prevelike vročine.

Pred kratim so preiskusili Italijani jeklene oklepe za svojo infanterijo. Ta povratek v dobo križarjev pa se je zavrglo. Avstrijski vojaki nosijo sedaj čelade kot so bile slične v rabi za časa Cromwella v Angliji.

Rusija bo morda pridobila 13 dni.

Zelo verjetno je, da bo vojna izvršila to, kar ni moglo izvršiti veliko let mirne propagande, — namreč, da bo sprejela Rusija Gregorjanski koledar.

Rusija se je držala starega Juljanskega koledarja, ki je sedaj celih trinaest dni za Gregorjanskim in to kljub naporom številnih ruskih državnikov, ki so želeli te izpremembe. Konservativno razpoloženje ruskega naroda pa se sedaj umika rastočemu prericanju, da mora Rusija, v tem oziru stopiti na stran ostalega civiliziranega sveta.

Rusi praznujejo svoje Novo leto na dan 14. januarja po Gregorjanskem koledarju in ruski Božič pada na naš 7. januar. Pretežna večina Rusov ni sploh nikdar slišala o kaki razliki v koledarju, dokler ni izbruhnila ta vojna ter pokazala razliko. Med vojaštvom je razpoloženje za sprejem Gregorjanskega koledarja splošno, ker hoče ruski vojak ob istem času praznovati svoje praznike kot vojaki ostalih zaveznikov.

Tukaj je najti infanterijo, izurjeno v metanju skal in spuščanju plazov, katere se pošlje v globino z enim samim pritiskom na vzmet. Par desk pade iz njih mesta in po strmih navzgor zagrmijo.

Na avstrijsko-italijanski fronti je najti najbolj pripristo in primitivno orožje poleg najbolj modernega. Orožja iz kamenite dobe stoji poleg najmodernejših, električno kontroliranih, indirektno streljajočih 42-centimetrovskih havbič in poleg rimskih katapultov za metanje skal. Od staroveškega oblegovalnega stolpa pa do modernega stolpa za opazovanje artilerijskega ognja je včasih le en korak.

Tukaj je najti infanterijo, izurjeno v metanju skal in spuščanju plazov, katere se pošlje v globino z enim samim pritiskom na vzmet. Par desk pade iz njih mesta in po strmih navzgor zagrmijo.

Na avstrijsko-italijanski fronti je najti najbolj pripristo in primitivno orožje poleg najbolj modernega. Orožja iz kamenite dobe stoji poleg najmodernejših, električno kontroliranih, indirektno streljajočih 42-centimetrovskih havbič in poleg rimskih katapultov za metanje skal. Od staroveškega oblegovalnega stolpa pa do modernega stolpa za opazovanje artilerijskega ognja je včasih le en korak.

Tukaj je najti infanterijo, izurjeno v metanju skal in spuščanju plazov, katere se pošlje v globino z enim samim pritiskom na vzmet. Par desk pade iz njih mesta in po strmih navzgor zagrmijo.

Na avstrijsko-italijanski fronti je najti najbolj pripristo in primitivno orožje poleg najbolj modernega. Orožja iz kamenite dobe stoji poleg najmodernejših, električno kontroliranih, indirektno streljajočih 42-centimetrovskih havbič in poleg rimskih katapultov za metanje skal. Od staroveškega oblegovalnega stolpa pa do modernega stolpa za opazovanje artilerijskega ognja je včasih le en korak.

Tukaj je najti infanterijo, izurjeno v metanju skal in spuščanju plazov, katere se pošlje v globino z enim samim pritiskom na vzmet. Par desk pade iz njih mesta in po strmih navzgor zagrmijo.

Na avstrijsko-italijanski fronti je najti najbolj pripristo in primitivno orožje poleg najbolj modernega. Orožja iz kamenite dobe stoji poleg najmodernejših, električno kontroliranih, indirektno streljajočih 42-centimetrovskih havbič in poleg rimskih katapultov za metanje skal. Od staroveškega oblegovalnega stolpa pa do modernega stolpa za opazovanje artilerijskega ognja je včasih le en korak.

Tukaj je najti infanterijo, izurjeno v metanju skal in spuščanju plazov, katere se pošlje v globino z enim samim pritiskom na vzmet. Par desk pade iz njih mesta in po strmih navzgor zagrmijo.

Na avstrijsko-italijanski fronti je najti najbolj pripristo in primitivno orožje poleg najbolj modernega. Orožja iz kamenite dobe stoji poleg najmodernejših, električno kontroliranih, indirektno streljajočih 42-centimetrovskih havbič in poleg rimskih katapultov za metanje skal. Od staroveškega oblegovalnega stolpa pa do modernega stolpa za opazovanje artilerijskega ognja je včasih le en korak.

Tukaj je najti infanterijo, izurjeno v metanju skal in spuščanju plazov, katere se pošlje v globino z enim samim pritiskom na vzmet. Par desk pade iz njih mesta in po strmih navzgor zagrmijo.

Na avstrijsko-italijanski fronti je najti najbolj pripristo in primitivno orožje poleg najbolj modernega. Orožja iz kamenite dobe stoji poleg najmodernejših, električno kontroliranih, indirektno streljajočih 42-centimetrovskih havbič in poleg rimskih katapultov za metanje skal. Od staroveškega oblegovalnega stolpa pa do modernega stolpa za opazovanje artilerijskega ognja je včasih le en korak.

Tukaj je najti infanterijo, izurjeno v metanju skal in spuščanju plazov, katere se pošlje v globino z enim samim pritiskom na vzmet. Par desk pade iz njih mesta in po strmih navzgor zagrmijo.

Na avstrijsko-italijanski fronti je najti najbolj pripristo in primitivno orožje poleg najbolj modernega. Orožja iz kamenite dobe stoji poleg najmodernejših, električno kontroliranih, indirektno streljajočih 42-centimetrovskih havbič in poleg rimskih katapultov za metanje skal. Od staroveškega oblegovalnega stolpa pa do modernega stolpa za opazovanje artilerijskega ognja je včasih le en korak.

Tukaj je najti infanterijo, izurjeno v metanju skal in spuščanju plazov, katere se pošlje v globino z enim samim pritiskom na vzmet. Par desk pade iz njih mesta in po strmih navzgor zagrmijo.

Pedisin je zdravilo za bolne in utrujene noge.

Rabite Pedisin če vas srbe noge ali se pote, če imate odtise ali kurja očesa.

Kakor cel život tako tudi potrebuje noge zrak. Škornje oz. čevlji zabranijo zrak in to povzroči, da so noge utrujene, potne ali da pečejo. Pedisin učini isto kot zrak. Vsakdo bi ga moral rabiti. Namažite noge zjutraj z Pedisinom in počutili se boste izvrstno čeli dan. Ena škatlja zadostuje več mesecem in stane \$1.00.

GROWN PHARMACY
 2812 W. 79th St
 E. CLEVELAND, OHIO.

Vojna je že imela to dobro, da je Turčija sprejela Gregorjanski koledar mesto staroturškega, ki ima lunino leto 154 dni, razdeljeno v dvanaest mesecev po 30 in 29 dni.

Eno izmed prvih dejanj kitajske republikanske vlade je bil sprejem Gregorjanskega koledarja, ki je bil že veljaven na Japonskem. Če bo sedaj Rusija sprejela Gregorjanski koledar bo njega triumf popoln, kajti dežele, ki se poslužujejo Juljanskega kot naprimer Grška in ostale balkanske države, bodo prav gotovo sledile vzgledu Rusije.

Ruska državna cerkev je bila in bo tudi v bodoče glavna ovira pri sprejemu Gregorjanskega koledarja. Vojna pa je marsikaj izpremenila in vsled tega je upati, da bo Rusija tudi v tem oziru sledila ostalemu naprednemu svetu.

Živež za mornarico.
 Veletrgovci z živežem so sprejeli od mornariškega plačilnega uradnika, C. T. Williamsa sledeče pismo:

"Poslali nam boste stvari, kakor bo določeno in ukazano. Cena pa bo plačana pozneje, ko bo predsednik določil cene po vlaajojih razmerah. Vse zahteve, kar se tiče cene, morate poslati temu uradu."

Tudi poljedelski departament je poslal na posamezna skladišča poziv, da poročajo, koliko živil imajo v zalozah.

Požigalci.
 C. A. Norman in Edward Axtel v Marinette, Wis., sta obdžena požiga. Zažgala sta svojo hišo v Pound, da bi dobila zavarovalnico. Izročili so jih okrožnemu sodišču. Položila sta vsak \$1500 varščine in se nahajata sedaj na prostem. Obravnava se bo vršila koncem tega meseca.

"Posojilo za svobodo" leta 1917.

Državni zakladničar je naznanil, da se bo začelo sprejemati podpisovanja za

\$2,000,000,000

**3½ Odstotnih Bondov
 VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.**

Te bonde bomo z veseljem razpečavali, in vsakemu, kdor jih hoče imeti, bomo brezplačno pojasnili vse podrobnosti. Natančne informacije in podpisovalne pole bodo vsakemu na razpolago.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,
 New York, N. Y.

Nemška propaganda v Južni Ameriki.

Pred kratkim se je sestavilo za eno izmed vlad, s katerimi so se zdaj zvezane Zdržene države, poročilo glede oficijelnih nemških prizadevanj, da se upliva na javno mnenje v nevtralnih deželah sveta. Zdržene države se je izpušilo iz tega poročila in to kljub dejstvu, da se iste v dotičnem času še niso nahajale v vojni z Nemčijo.

Pred par dnevi je neki uradnik ameriške Tajne službe izjavil, da se je izpušilo našo deželo radi tega, ker je bila edina, v kateri ni mogla nemška propaganda napredovati.

— Izmetali so tukaj milijone, — je rekel ta uradnik, — a niso dobili za to ničesar, razven pač nič vrednih letakov ter nekaj brezpomembnih časopisov.

V tem poročilu se glasi med drugim:

— V Nemčiji se časopisje vedno označuje kot "Četrto orožje" in obelodanilo se je celo številno pamfletov in publikacij glede dolžnosti časopisja v vojnem času. Dr. Leiter je posvetil članek knjige, ki nosi napis "Die Zeitung in Kriege und nach dem Kriege" razpravi glede "oficijelne resnice" in "oficijelne laži" ter zagovarja v veliki meri slednjo.

Nemško časopisje je dobro organizirano ter povdarja na eni strani moč in nedosegljivost Nemčije in slabost njenih sovražnikov, dočim se na drugi strani vzdržuje razprave vsega, kar bi koristilo sovražnikom ali nevtralnici.

Glede delovanja nemške propagande v nevtralnih deželah se glasi v poročilu:

— Vlni department, ki je odgovoren za splošno politiko, katero naj naslednje nemški propagatorji, je nemški zunanji urad. Velik del dejanskega dela pa izvršuje velike privatne družbe, katere so je organiziralo izrecno v ta namen.

Odsek zunanjega urada, ki se peča s to propagando, se imenuje: Zentralstelle fuer Auslandsdienst. Temu odseku stoji na čelu baron Mumm, prejšnji nemški poslanik v Tokio.

Poleg splošnega nadziranja izdaja ta odsek tudi propagandni material. Vsako nemško poslaništvo v nevtralnih državah ima vsaj po en časopis, ki je edino na razpolago temu odseku. Vešah se izdaja ta list ali organ v nemškem jeziku, ponavadi pa v jeziku dežele, kjer se nahaja.

Poleg ciklacijske lastnih člankov dobavlja ta odsek tudi periodična poročila nemškega generalnega štaba. Pamfleti štaba se pečajo po večini z odgovornostjo glede izbruhov vojne ter z vojnimi grozotami, katere se skuša predstaviti v Nemčiji prijazni luči.

Tudi nemška admiraliteta ima svoj propagandni odsek, vendar pa se ne ve ničesar pozitivnega glede njegove delovanja.

Poročilo kaže, da obstaja pri vsakem narodu sveta, ki se ne nahaja z Nemčijo v vojni, dobro organizirana propaganda, katero se vodi iz Berlina. Vzemimo naprimer Holandsko. Glavna podružnica odseka se nahaja v Amsterdamu in ta ima svoje zastopnike v vseh krajih in mestih dežele.

Švice je sploh središče in zbirališče evropskih propagandistov. V Švici obstajajo štiri podružnice imenovanega nemškega odseka, kar je za to majhno deželo zelo veliko. Med možni, ki stoji na čelu teh podružnic, je tudi eden najbolj znanih nemških žurnalistov, ki je od pričetka vojne sem posvetil ves svoj čas razširjanju novic, ugodnih za Nemčijo in sicer potem Švice v vse nevtralne dežele.

Se večje važnosti je Španija, kjer se pripravljajo veliko materijala za uporabo v Južni Ameriki. — Poroča se, da kontrolirajo Nemci na Španskem najmanj šest velikih

V družabnem obsevanju česče ujamajo s svojim napakami kakor s svojimi dobrimi lastnostmi.

So ljudje, ki so nam zoprni zaradi zaslug, in drugi, ki ugajajo zaradi napak.

Samo veliki ljudje smejo imeti velike napake.

Pravi poštnjak je oni človek, ki ne zameri nobene stvari.

Slabotneži ne morejo biti odkritostni.

Male duhove preveč bolijo male stvari; veliki duhovi jih vidijo vse, a bole jih nikoli.

listov, dočim tvorijo agente propagande bankirji, hotelirji, konzularni agenti in druge osebe, katere se lahko uspešno porabi pri razširjanju novic in informacij, ki naj bi uplivala na nevtralnem razpoloženju v prilog Nemčiji.

Glede Centralne in Južne Amerike se izvaja v poročilu, da delujejo tam oficijelni nemški agenti še veliko bolj odkrito kot pa v nevtralnih evropskih državah.

V Argentini podpirajo nemško propagando štirje časopisi, tri velike nemške bančne agenture ter najmanj sedem velikih trgovskih hiš v deželi, ki se nahajajo pod nemško kontrolo. Glavni stan sistema se nahaja seveda v Buenos Aires s podružnicami v Bahia Blanca, Cordoba, Rivera, Tucuman in Mendoza.

Svojo največjo podružnico na tem kontinentu pa ima nemški propagandistični stroj v Braziliji. Seznam agentov zavzema v poročilu dve tiskani strani. Propaganda ima na razpolago nič manj kot sedemnajst časopisov, izmed katerih jih je osem v Porto Alegre največji nemški koloniji v Braziliji. K temu pride še trideset bank in trgovskih hiš, katere se prištevajo med prve v republiki.

V Chile podpirajo propagando trije listi in glavni urad se nahaja v Valparaiso. S tem sistemom dela roka v roki tudi 23 trgovskih in bančnih zavodov v deželi. Organizacija v Boliviji obsega dva časopisa in pet trgovskih hiš. V Columbiju so za nemško stvar trije časopisi in kakih šest bank in trgovskih hiš. V Venezueli se razpošilja zastojni list, ki je za Nemce in pet bank stoji v službi propagande. V Peru mima propaganda na razpolago nobenega časopisa, vendar pa jo dejanski podpira deset bank in trgovskih zavodov.

Glede Mehike, te nesrečne dežele, pa se mora reči, da je naravno preplavaljena od nemških agentov. Slednji se nahajajo v vsaki mestu.

Iz Mexico City se pošilja tiskovine na vse strani republike. Pri tem pa je treba omeniti, da se nemška propaganda ne razteza javno prav do meje Zdrženih držav, kajti najbližje agenture sistema se nahajajo v Monterrey in Torreonu.

Konec poročila se izvaja, da kaže to naštevaje posameznosti velikanski obseg nemške propagande po celem svetu. Na vprašanje, kakršne uspehe je dosegla, pa je težko odgovoriti brez podrobnih poročil iz vseh nevtralnih dežel. Jasno pa je, da se je nemška propaganda v številnih ozirih popolnoma izjalovila. Nemška vojna politika kot taka je bila zgrajena na podlagi kratke, zmagovite vojne in propagando se je obrnilo na to, da se stavi nevtralnimi pred očmi gotovo in hitro nemško zmago.

Stvar je prišla drugače in vsled tega tudi ni krivda nemških propagatorjev, če se je njih originalna politika izjalovila. Je pa še neka druga stvar. Nobenega dvoma ni, da so Nemci kaj slabi propagandisti. To izvirja najbrž iz njih narodnega značaja. Način njih pisanja je dogmatičen in pust. Kazentega pa preseda človeku ono večno povdarjanje nemške "kulture". Nemci so nadalje uporabili metode, ki so jim le škodile in predvsem so vedno skušali jadrati pod nevtralno zastavo, dočim je vsako dete vedelo, odkod piha veter.

Resnična nevarnost nemške propagande ne leži v sedanjosti, temveč v bodočnosti. Organizacije, ki so na delu po celem svetu upajo pričeti s svojo žetvijo šele po končani vojni, ko bodo stopili poji za trgovsko ekspanzijo in politični vpliv na mesto sedanjih bojev na bojiščih. V ta namen se je tudi osonovale vse te nemške propagandistične organizacije.

Srednji duhovi obsojajo vse, kar presega njih spoznanje.

So ljudje, ki so tako polni samih sebe, da so takrat, ko so zaljubljeni, zaposleni le s svojo strastjo, ne da bi bili zaposleni z osebo, ki jo ljubijo.

Zboljšana plača premogarjem. Huntington, W. Va., 2. maja. — Deset tisoč premogarjev v Thacker Williamson Field v Mingo County je deležnih povišanja plače za deset odstotkov. Nova plača je stopila v veljavo s prvim majem.

V tem okraju je bila v štirih mesecih že v tretje povišana plača.

Znamenje.

Spisal Guy de Maupassant.

Mala markiza Renneon je spala v svoji zaprti, parfumovani sobi, v veliki postelji, mehki in nizki, v rjuhah od lahkega bati-sta, finega kakor čipke, božajočega kakor poljub; sama je spala, mirno, trdno in srečno spanje ločenih.

Prebudili so jo glasovi, ki so se živahno razgovarjali v malem modrem salonu. Spoznala je svojo drago prijateljico, malo baronico Grangerie, pomenkujočo se s služabnico, da bi vstopila, ta pa je branila duri svoje gospe.

Tedaj se je dvignila mala markiza, odmaknila je zapestje, obrnila glavo, dvignila zaveso in pomotoma ven glavo, samo svojo zlato glavič, izginjajočo pod oblakom lasij.

— Kaj pa imaš, je rekla, — da prihajaš tako zgodaj? Saj se ni deveta.

Mala baronica, hudo blede in nervozna, je odgovorila mrzličavo:

— Moram govoriti s teboj, nekaj strašnega se mi je pripetilo.

— Vstopi, draga moja!

Vstopila je in objela sta se. Medtem ko je služabnica odpirala okna, da je zaplala v sobo sveža svetloba, je mala markiza zopet legla. Služabnica je odšla. Gospa Renneon je pričela znova:

— Torej pripoveduj!

Gospa Grangerie se je spustila v jok in je pretakala one lepe svetle solze, ki delajo ženske še dražestnejše, in je kramljala, ne da bi si obrisala oči, da bi ji ne zatekle.

— Ah, draga moja, to je ostudno, ostudno, kar se mi je pripetilo! Vso noč nisem nič spala, niti minute ne. Čuješ, niti minute! Tu, otipaj moje srce, kako bije.

Prijela je roko prijateljice in jo je pritiskala na svoje prsi, na ta polnozaokroženi ovoj ženskega, ki so muškim čisto zadržane in jih zavede, da ne iščejo nič pod njim. Zares, njeno srce je bilo močno.

Nadaljevala je:

— To se mi je dogodilo večeraj podnevi... okoli štirih... ali pol petih. Ne vem natanko. Moje stanovanje poznaj, vsa, da je obrnjen moj mali salon, ki prebivam skoro vedno v njem, na ulico St. Lazare v prvem nadstropju, in da imam namajo, sedati k oknu ter opazovati mimoidoče. Tako veselo je to postajniško okrožje, tako bučno in živo... Skratka, jaz ga ljubim! Večeraj torej sem sedela na nizki stolici, ki sem si jo dala postaviti v okensko vdolbino; bilo je odprto, to okno, in jaz nisem mislila nič: dihala sem modri zrak. Saj se spominjaj, kako lepo je bilo večeraj!

— Kar opazim tudi na drugi strani ceste žensko ob oknu, rdečo oblečeno žensko; jaz sem bila v slezasti obleki, saj poznaj moj slezasto toaleto. Nisem je poznala, te ženske, nove najemnice, stanujoče tam blizu ena mesec. Že cel mesec je deževalo in tako je nisem videla nikoli. A prepričala sem se takoj, da je bilo to zavrženo bitje. Spočetka me je dražilo in jezilo, da je bila ob oknu kakor jaz; pozneje me je začelo polagoma zabavati, ko sem jo opazovala. Slonela je in prežala na moške in tudi moški so se ozirali po nji, vsi, ali skoro vsi. Človek, kaj dejal, da jih je nekaj izmenjavilo, ko so se približali hiši, da so jo zavohali, kakor zavohajo psi divjačino, kajti hipoma so dvignili glavo in so izmenili v naglici z njo pogled, prostozidarski pogled. Njen je govoril: "Hočete?"

— Njihov je odgovorjal: "Ni časa", ali: "Drugkrat", ali: "Ni denarja", ali: "Se skrijes, ni vrednica!" To so bile oči družinskih očetov, ki so izgovarjali to zadnjo besedo.

— Ne moreš si predložiti, kako je bilo to smešno, gledati jo pri izvrševanju njenih nakan, ali bolj njene obrti.

— Včasih je burno zaprla okno in videla sem izginjati gospodskozi vrata. Ujela ga je, prekanjenka, kakor ujame ribič piškurja na trnek. Sledila sem pazno vsej prečistavi. Po dvanajst do dvajset minut so ostajali, več nikoli. Resnično, nakonec me je tak pakek res že razburjal, in potem — kar nič grdo ni bilo to dote.

— Vprašala sem: Kako na pravi, da jo morejo tako izvrstno razumeti, tako naglo in popolno prepiševati naproti, me objame,

ma! Ali pridruži pogledu znamenje z glavo ali kretanju z roko?

— In segla sem po operno kukalce, da bi mogla premotriti njeno ravnanje. Ah, bilo je kaj priprosto: najprvo mig očesa, potem namig, potem čisto neznačajna gesta z glavo, ki je pomenila: "Hočete gori?" A tako rahla, tako nedoločna in skromna, da bi mogel imeti zares precej izurjenosti, kdor bi jo hotel poslušati.

— In vprašala sem se: Ali bi mogla izvesti tudi jaz tako izbornoto mali gubljaj odzval nazgor, drzen in ugaljen; kajti njena kretanja je bila jako ugledna.

— In tako sem poskusila pred zrcalom. Dragga moja, boljje nego ona sem pogodila, mnogo boljje. Bila sem razočarana. In zopet sem sedla k oknu.

— Zdal ni ujela nikogar več, ubožica, nikogar. Res, ni imela sreče. Kako mora biti to vendarle strašno, služiti si kruh na ta način, strašno in zabavno včasih; kajti končno se najdejo med temi ljudmi, ki jih srečuje človek na ulici, tudi taki, ki niso ravno napaki.

— Zdal so hodili vsi po mojem tlaku, po njenem niti eden. Solnce je premenilo svojo pot. Prihajali so drug za drugim, mladi, stari, črni, svetlo, sivo, belo-lasi. "Jako prikupljivih sem videla, draga moja, neizrečno prikupljivih, mnogo bolj kakor tvoj, tvoj ranjki soprog, ker ti si ločena. Se daj lahko izbiraš."

— Dejala sem si: "Če bi jim dala znamenje, ali bi me umeli, mene, ki sem poštna ženska? In glej, polastila se me je blazna želja, da bi jim dala to znamenje, želja bujne ženske, neodoljiva želja, saj veš... ki se ji ni mogoče vstavljati! Polasti se me večšah, ah! Ali je to živalska čud ali kaj! Meni se zdi, da imam opijeno dušo, me ženske. Zagotavljalo se mi je, če neki zdravnik mi je pravil, da so opijeni možgani našim jako podobni. Vedno moramo koga posnemati. Svoje moč posnemamo, ko jih ljubimo, prvi mesec po poroki, potem pa svoje poznejše ljubimce, prijatelje, izpovednike, če so dobri. Navzamemo se njihovih manir v mišljenju, v govorjenju se jih navzamemo, njihovih besed, njihovih kretanj — vsega. To je bedasto.

— Sicer pa jaz sem že tak: če me kaka stvar preveč mami, da bi jo izvršila, potem jo tudi vedno izvršim.

— Rekla sem si torej: Poglejmo! Z enim samim hočem poskusiti, z enim samim, samo da vidim. Kaj se mi more zgoditi? Nič! En smehljaj izmenjava, to bo vse, in jaz ga ne bom videla nikoli več, in če ga zagledam, on me ne spozna več; in če me spozna, bom tajila, Boga mi!

— Torej pričnem izbirati: Lepega bi rada, silno lepega. Kar vidim prihajati visokega, krasnega gospoda. Jaz ljubim svetlolase, to veš.

— Opazujem ga, on me opazuje. Nasmejem se, on se nasmeje, ah, komaj, komaj; "da", odgovori z glavo in že hoče vstopiti, draga moja! Izginil je skozi velika hišna vrata.

— Ne moreš si predložiti, kaj se je godilo v meni ta trenutek. Mišlila sem, da znoim. Ah, kak strah! Pomisli, s služabniki bo govoril! Z Jožefom, ki je mojemu soprogu popolnoma udan. Jožef bi gotovo mislil, da poznam tega gospoda že dalj časa.

— Kaj mi je storiti, povej, kaj mi je storiti? In zdaj bo zvonil, ta hip, v eni sekundi. Kaj mi je storiti, povej! Pomislila sem, da bi bilo najbolje, ko bi mu stekla naproti, ko bi mu rekla, da se moti, ko bi ga prosila, naj gre. Usmilil bi se ženske, uboge ženske. In planem proti durim ter jih odprem baš v trenutku, ko je položil roko na zvonce.

— Hitela sem vsa iz sebe:

— Pojdite, gospod, pojdite! Motite se, jaz sem poštna ženska in omožena. Pomota, grda pomota; imela sem vas za enega svojih prijateljev, ki ste mi silno podobni. Usmilite se me, gospod!

— In glej, zasmejal se je in je odvrnil:

— Dober dan, mačica! Ej, ti veš, da jo poznam, to tvojo storilo. Omožena si, to se pravi: dva zlata mesto enega. Dobis ju. Torej pokaži mi pot!

— Pahne me naprej, zaklene vrata, in kakor sem mu stala vsa prepiševana naproti, me objame,

oklene se me okoli pasu in me povede v mali salon, ki je bil ostal odprt.

— In potem je začel vse motriti kakor dražbeni komisar. Prišel je znova:

— Vraga je čedno pri tebi, jako šk. A gotovo ti gre trda sedaj, da tako vabiš skozi okno!

— Tedaj sem ga jela zopet rotiti:

— Ah, gospod, pojte, pojte! Če pride moj mož! Ta hip vstopi, to je njegova ura! Prisegam vam, da se motite!

— A on mi odvrne mirno:

— Pojdiva, golobica! Dovolj feh ceremonij. Če vstopi tvoj soprog, mu dam sto beličev, da si kupi kaj za pred oči.

— Kakor hitro opazi na kaminiu Rudolfovo sliko, me vpraša:

— To je tvoj... tvoj mož?

— Da, to je on.

— To je izraz obližanega tepca. In to, kdo je to? Ena tvojih prijateljic?

— Bila je tvoja fotografija, draga moja, saj veš, ona v pesni toaleti. Jaz nisem vedela več, kaj govorim; ječljala sem.

— Da, to je ena mojih prijateljic.

— Jako čedna. Morala me boš seznaniti z njo.

— In glej, stenska ura bije pet in Rudolf se vrne vsak dan ob pol šestih! Ko bi prišel, predno bi oni odšel, ponisi samo! Tedaj... tedaj... sem izgubila glavo... v resnici... mislila sem... da... da bi bilo... najbolje... oprostiti se tega človeka... kolikor mogoče hitro... Prej bi bilo končano... razumem... in... in... glej... glej... če je že moralo biti... in moralo je biti, draga moja... brez tega ne bi bil odšel... Torej, jaz sem, jaz sem... potegnila sem zapestje pri salonskih durih... glej!"

Mala markiza Renneon je prasnala v smeh, z glavo v blazini, da se je tresla cela postelja.

Ko se je nekoliko pomirila, je vprašala:

— In... in... bil je lep človek?

— Seveda!

— In ti si kesas?

— Toda... toda... glej, draga moja, dejal je, da... da se vrne jutri ob isti uri... in mene... mene je tako silno strah... Ti mimaš niti pojma, kako je trmast... in svojevoljen... Kaj mi je storiti... reči... kaj mi je sedaj storiti?

Mala markiza je sedla na postelji, da bi se oddahnila; potem je izjavila ogroženo:

— Daj ga zapreti.

Mala baronica se je začudila in je ječljala:

— Kaj praviš? Zapreti? Kam pa misliš? Zapreti ga dati? Pod kako prevezo?

— O, to je kaj priprosto. Ti greš h komisarju, poveš mu, da te zalezuje neki gospod že tri mesece, da se je večeraj drzal pri ti tebi, da ti je zagrozil za jutri z novim obiskom in da zahteva pomoči od postave. Daj ti dva policijska uradnika, ki ga zapreta.

— Toda, draga moja, če on pove...

— A saj mu ne bodo verjeli, neumnica, če le ti pri komisarju svojo stvar dobro urešiš. In tebi hodo verjeli, ženski neomadeževanih krogov.

— Ah, nikoli bi se ne upala.

— Moraš se upati, draga moja, ali pa si izgubljena.

— Pomisli da me bo... da me bo zmerjal, ko ga uklenejo.

— No, dobro, imela boš dokazov in ga izročiš obsodbi.

— Obsodbi? Kakini?

— V zadoščenju. V tem slučaju moraš biti neizprosna!

— Ah, ko mi govoriš o zadoščenju... nekaj me silno vznemirja... tako silno... Pastil mi je... dva zlata... na kaminiu.

— Dva zlata?

— Da.

— Ne več?

— Ne.

— To je malo. Mene bi to ponižalo. No, in...?

— No, in...! Kaj mi je početi s tem denarjem?

Mala markiza se je obotavljala, nekaj sekund, potem je odgovorila z odločnim glasom:

— Dragga moja... Treba je... treba je... pokloniti tvojemu možu darice. To je pravica.

Vojna jed.

Tu navajamo primer za skromno kosilo, katerega je dal predsednik Wilson francoskemu in angleškemu poslanstvu.

Kuhan krompir s sardelami, čista juha, goveja jajčna pečenka z graham in krompirjem, solata, ice cream, kava in cigare.

Splošna slabost

okamenela jetra, neprebravnost, zoprtje in zapeke na pravijo bolnika jako slabotnega. Da popravite te neurednosti, preprite njih nastoj in da ojačate ves vaš sistem, rabite

Severa's Balsam of Life

(SEVEROV ŽIVJENSKI BALZAM)

IZVRSTNA TONIKA.

Cena 75 centov.

Oni, ki dvomijo, naj blagovoljo čitati naslednje pismo, katero smo pred kratkem prejeli:

"Želim se Vam zahvaliti za Severov Živjenski Balzam. Imela sem nepretrgane bolečine v želodcu, bila sem zelo slaba in tudi teko nisem imela. Co sem porabila eno steklenico Severovega Živjenskega Balzama, so izginile vse neurednosti. Prosim, objavite to v časopisu v korist vsem onim, ki imajo podobne bolečine."

Mrs. Paget of Monaghan, Wis.

Kupite Severova zdravila v vaši lekarni. Zahtevajte edino Severova, da se tako izognete ponaredi. Ako ne morete dobiti Severovih zdravil v vašem kraju, tedaj pišite naravnost na

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Ena žalostna.

Teško je na svetu meni, popotniku brez ceste, težko je življenje meni brez družice zveste.

Ni je v urah težkih k meni roke srebrne, da mi čelo obriše, da mi solzo utrne...

Prijatelji so moji temni gozdovi, holne, brezplodne želje moji sinovi.

V boli so poglala brez brstov in cveta, žalostna, brezupna moja mlada leta!

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

NEGUJTE SVOJE LASE

Uspešno zdravstveno zdravljenje brezplačno za stare in mlade * OBEH SPOLOV *

Ali vam spadajo lasje? Ali vam lasje postajajo prehitro rasti? Ali so vaši lasje suhi, razkijani ali lepiljivi? Ali imate luske, vas srbi glava ali imate izpadanje? Ali ste plešasti ali pa oboje? Če imate težave od katere gori imenovane bolezni, pricnite se takoj zdraviti, ker vsako odlaganje je lahko nevarno. Pišite takoj po našo ilustrirano knjigo.

"Resnica o lasih" (napisana po glavni evropski specialisti) PROSTO ZDRAVLJENJE

Mi vam hočemo prepričati na naše lastne stroške, da zdravljenje "Calvacura" nastavi izpadanje las, odstrani luske in izpušča na glavi in po vsepi rasti las. Mi vam pošljemo \$1.00 vredno skatlo Calvacura štev. 1 skupaj z gori omenjeno knjigo "Resnica o lasih", ako nam pošljete 10 centov v srebru ali v znanjaku za polnjenje polnjenih strokov in svoje ime in natančen naslov.

Krepite splošni kupon in pošljite ga se danes na Union Laboratory, Box 667, Union, N. Y.

Priloženo vam pošljamo 10 centov v pomoč za poštno stroške. Prosim pošljite mi takoj svojo \$1.00 Calvacura štev.

SLOVENSKO

podp. društvo

sveto Barbara

NA KREDITIRANJE DELAVNE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inšpektorat: dne 31. januarja 1903 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENO, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomočnik tajnika: AVUGOST GOSTIČ, box 310, Forest City, Pa.
Stagajnik: JOSIP MARINČIČ, 6806 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomočnik stagajnika: ANT. HOCHVEAR, RFD. No. 2, box 1114, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROBELJ, 885 N. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROČNI ODBOR:

Predsednik poroč. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, Mineral, Kans.
1. poročnik: FRANK TOPOČIČ, R. F. D. No. 3, box 140, Fort Smith, Ark.
2. poročnik: JOSIP GOLOB, 1016 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHNE, 842 N. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Osnovna društva, ostrova njih uradniki so naprošeni poljati vse delce direktno na glavna tajnika in nikakor drugače. Denar naj se pa polja edino potom politnih, ekaprenih ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.
V sloboja, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavne tajnika lake pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se namore napako popraviti.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. P. dr. sv. BARBARE.

Spremembe v mesecu aprilu 1917.

Pristopili člani in članice:

k postaji štev. 21 Klarin Anton 9841;
k postaji štev. 43 Prele Mihael 9838;
k postaji štev. 54 Sintič Ivan 9837;
k postaji štev. 64 Koss Alojzij 9839, Kosa Mihael 9840.

Suspendirani člani in članice:

pri postaji štev. 1 Anžlovar Josip 590, Petrovič Tomaž 94606, Piškur Ivan 1556;
Pri postaji štev. 3 Goršin Ivan 1677, Arh Josip 5288, Šavel Viljam 9797, Leben Josip 2365;
pri postaji štev. 4 Kocjančič Ivan 502, Blažič Ivan 8990;
pri postaji štev. 6 Kovačič Matija 147, Frank Ludovik 9530, Turk Frane 7373;
pri postaji štev. 7 Verderbar Gregor 2539, Lavrič Anton 5503, Banže Ignac 213, Rosetič Ignac 8885, Luzar Alojzij 6026, Miklavčič Josip 1390, Čertalič Josip 207;
pri postaji štev. 8 Bajc Matija 7060;
pri postaji štev. 13 Orlar Ivan 2168;
pri postaji štev. 14 Stiel Matija 9276;
pri postaji štev. 16 Simoni Alojzij 5764;
pri postaji štev. 17 Novljan Anton 9828, Hesič Stefan 9450, Čehovin Josip 4545, Liptak Stefan 7909, Arha Ivan 6222, Delapjaea V. 7100, Liptak Matija 987;
pri postaji štev. 19 Selak Ivan 9681;
pri postaji štev. 20 Pekman Vincenc 6951;
pri postaji štev. 22 Petkoff Jurij 7737;
pri postaji štev. 23 Usman Viktorija 890, Usman Frane 4043;
pri postaji štev. 26 Krajšek Alojzij 9403, Blatnik Alojzij 2424, Glavan Ivan 3485, Jekave Matevž 9181, Benčič Ivan 8745, Trepal Ivan 9484, Ule Andrej 8837, Mesajedec Rudolf 8944, Cek Frank 8808, Skibe Josip 7297, Brume Leopold 8739;
pri postaji štev. 27 Dolar Ivan 2761, Linassi Friderik 9019;
pri postaji štev. 28 Uljaki Pavel 9582, Uljaki Matija 9556, Fundak Rok 6001;
pri postaji štev. 29 Tolar Frane 3152, Gornik Jurij 9560;
pri postaji štev. 30 Kvaternik Andrej 6695, Gornik Ant. 7677;
pri postaji štev. 33 Udovič Anton 9090, Skufca Josip 6954, Vrček Ludovika 6852, Perko Frane 4834, Resnik Jakob 7257, Žura Neža 1014, Ušeničnik Matevž 9013, Rozingar Frane 6214, Papez Anton 8446, Novak Ivan 4036, Ušeničnik Katerina 1197, Bobnič Anton 4656;
pri postaji štev. 41 Keber Anton 8636;
pri postaji štev. 46 Sorč Anton 7945, Bregine Alojzij 4849;
pri postaji štev. 44 Drule Frane 3844, Lesjak Anton 9003, Mažek John 6997, Čepin Frane 5397, Čepin Ana 363, Polšak Frane 263;
Česen Josip 827, Prašnikar Anton 7236, Barbar Izidor 3332;
pri postaji štev. 51 Sile Blaž 828, Sile Josefa 758;
pri postaji štev. 53 Završek Frane 5176, Dekleva Josip 9569, Raspotnik Ivan 2707, Završek Ana 1206;
pri postaji štev. 55 Gubrin Maksimo 8656, Medveško Anton 7939;
pri postaji štev. 59 Koejan Frane 4297, Hribar Jernej 4053, Goričar Frane 7811, Žagar Andrej 7174;
pri postaji štev. 67 Raspet Ivan 5968, Blažič Anton 4083;
pri postaji štev. 68 Rajer Gregor 4425, Trlep Ivan 9728, Rosensein Veronika 835, Čujnk Frane 5412;
pri postaji štev. 69 Mamula Stefan 6406, Kutin Ivan 2432, Mamula Miha 8203, Čenolič Stanko 9307, Svete Anton 5345, Hribar Alojzij 5360;
pri postaji štev. 72 Resič Juro 9407;
pri postaji štev. 76 Turbas Josip 4336, Nagel Frane 4337, Kršman Josip 6302, Turbas Tereziya 1180;
pri postaji štev. 77 Miljač Lovrene 9511;
pri postaji štev. 81 Petelin Rok 9772;
pri postaji štev. 84 Petek Andrej 5353, Pingod Ivan 8788;
pri postaji štev. 85 Zingast Julija 967, Zingast Vincenc 9519;
pri postaji štev. 93 Paralevski Šimon 4584, Bruslav Stan. 5225.

Ostani člani in članice:

pri postaji štev. 1 Potočnik Anton 7708, Slapničar Alojzij 7610, Leskovec Ivan 8210, Rupnik Frane 9190;
pri postaji štev. 3 Dremel Alojzij 6827, Hrvatin Jurij 8724;
pri postaji štev. 7 Wodshank Josip 9337, Setina Ivan 332, Teršelič Tereziya 103, Teršelič Frane 1726, Terdin Valentin 4928;
pri postaji štev. 13 Dolenc Jakob 2465;
pri postaji štev. 17 Tomažin Alojzij 9112, Kerin Ivan 9298, Mihnović Frane 9553;
pri postaji štev. 20 Benke Ivan 9464;
pri postaji štev. 21 Kune Ivan 3134;
pri postaji štev. 26 Omahan Vide 7586, Gubane Josip 7877;
pri postaji štev. 29 Urh Josip 7416, Pivec Matevž 4280, Leskovec Lovre 6876;

pri postaji štev. 30 Zadnikar Anton 2920;
pri postaji štev. 31 Dumenčič Juro 9264, Petković Matija 9423;
pri postaji štev. 33 Ivan Jakob 9688, Spelič Josip 9687, Skerl Anton 7258, Jankovič Anton 9472, Makovič Alojzij 9121, Skubie Andrej 8933, Marinič Ivan 2014, Vidgaj Ivan 5097, Novak Marija 1226, Vrček Mihael 7743;
pri postaji štev. 48 Jurkovič Karol 8924, Jurkovič Ivana 1044;
pri postaji štev. 54 Rus Alojzij 8452;
pri postaji štev. 66 Dolinšek Marija 1158;
pri postaji štev. 71 Galjope Jurij 7842, Kaušek Alojzij 7715, Kukenberger Ivan 5544, Glavač Josip 6043, Dimec Anton 8288, Kočvar Frane 8222;
pri postaji štev. 72 Ključevšek Josip 9422, Valez Frane 6450, Valez Ana 468;
pri postaji štev. 78 Absaz Jakob 9379, Absaz Martin 3971, Penko Anton 6544;
pri postaji štev. 81 Wigel Mihael 9742;
pri postaji štev. 82 Jeriha Dominik 8394;
pri postaji štev. 93 Straus Jakob 87751;
pri postaji štev. 94 Kaus Andrej 9796;
pri postaji štev. 95 Ferković Maksimilijan 9241.

Zopet sprejeti člani in članice:

k postaji štev. 1 Rozina Ivan 171, Rozina Marija 46;
k postaji štev. 2 Ravnikar Anton 1479, Kristan Frane 3878;
k postaji štev. 3 Kalin Frane 9516;
k postaji štev. 4 Lapen Peter 8442;
k postaji štev. 6 Lunder Josip 4004;
k postaji štev. 7 Terdin Peter 8460, Raković Rozi 398, Udvane Fe. 8380, Rus Josip 4949, Dvornik Ivan 3725;
k postaji štev. 14 Fritz Josip 6902;
k postaji štev. 16 Lazari Edvard 4682, Zambeli Eva 362, Zambeli Anton 5392;
k postaji štev. 17 Šubie Anton 2726, Dernač Vincenc 9838, Suhadolnik Ivan 9715, Demšar Frane 7911;
k postaji štev. 26 Mržun Ivan 9581, Planinšek Anton 8685;
k postaji štev. 27 Škerbine Ivan 8872;
k postaji štev. 29 Benedičič Jernej 706;
k postaji štev. 32 Oman Marija 2513, Oman Angela 161;
k postaji štev. 33 Goršek Matevž 2015, Hren Urša 1116, Timec Miha 9198, Žgur Alojzij 4659;
k postaji štev. 37 Polinec Katarina 837, Donjan Ivan 2175, Polinec Ivan 6339, Jančič Frane 578;
k postaji štev. 41 Kodrič Frane 1532, Romanš Ana 629, Eber I. 9870;
k postaji štev. 44 Volk Ignac 5860, Cukljati V. 8347;
k postaji štev. 47 Jare Josip 5613, Tens Frane 3493;
k postaji štev. 52 Košar Ivan 7732;
k postaji štev. 53 Gorjup Peter 1468;
k postaji štev. 58 Šebol Mihael 7419;
k postaji štev. 70 Balantič Ivan 8593;
k postaji štev. 72 Darnik Marija 836, Darnik Ciril 6337;
k postaji štev. 86 Hajnik Frane 7991;
k postaji štev. 87 Čič Martin 8703.

Prestopili člani in članice:

od postaje štev. 9 Solman Matija 4786 k postaji štev. 85;
od postaje štev. 10 Smrdel Frane 8526 k postaji štev. 64;
od postaje štev. 10 Hočvar Leopold 6505 k postaji štev. 85; Anbel Alojzij 417, Anbel Frane 315 k postaji štev. 23;
od postaje štev. 16 Skupic Blaž 8444 k postaji štev. 6;
od postaje štev. 21 Brenčič Vinko 9479 k postaji štev. 34;
od postaje štev. 32 Jerman Josip 2366, Jerman Alojzij 8793, Jerman Marija 1174, vti k postaji štev. 26;
od postaje štev. 65 Perovič Frane 8497 k postaji štev. 91;
od postaje štev. 69 Fischer H. 7167, Furlan Frane 486 k postaji štev. 84, Brelih W. 5468 k štev. 29;
od postaje štev. 86 Girankomeli Anton 8475 k postaji štev. 26.

Umrli člani in članice:

Novak Josip 7193, član postaje štev. 54; umrl dne 19. mar. 1917.
Janežič Jakob 765; član postaje štev. 20; umrl 15. mar. 1917.
Mahman Anton 2042, član postaje štev. 44; umrl 15. mar. 1917.
Guna Stefan 7628, član postaje štev. 88, umrl 31. mar. 1917.
Bratuš Matevž 8401, član postaje štev. 27, umrl 5. aprila 1917.
Klobuč Ivan 280 član postaje štev. 6, umrl 1. aprila 1917.
S sobratiskim pozdravom

Franc Pavlovčič, gl. tajnik.

Častna beseda.

— NOVELA. —

Francoski spisal Paul Bourget.

(Konec.)

France je čul te besede, drugo za drugo, ki jih je nedavno on ujez slovesno govoril na istem mestu v paviljonu. Mne, Noetsved jih je z namenom izgovarjal počasi, kakor bi jih slovkala. Iz vsake besede se je izvil tak zaničljiv zasmeh, da je častnikove mu sinu od sramote vsa kri šnila v glavo. Vse se je obrnilo v njem in bilo mu je, kako da bi bil doblj pljusko in obraz. Instinktivno pogledal po tem vrtnici, ki je bil silnejši nego vse njegovo razmišljanje, nego vsa njegova načela, on odpre zaprta vrata in brez kakih besede v pojasnilo, brez očitja, brez tožbe stopi v ladjo, rekoč:

"Prav, bodi!... Vi želite priti v Straetlingen. Vstopite!"

Mne Noetsved se ni videla nič iznenadena vsled te spremembe in ga zato tudi ni zahvalila z nobeno besedo. Iskala je krnila, da bi mu pomagala voziti, kakor da bi ne imela med seboj spregovoriti besede, ki odloči o življenju ali smrti. Tudi on ni kazal nobenega začudenja, da je prevzel ta posel, tako navadno, kakor da bi mu bil tovariš pri tem čolnar Hartman. Kmalu sta ladjo odločila od brega, luna, ki je bila cel večer zakrta v oblake, se je posvetila sedaj odhajajočima na jezero. Ta svetloba je pomagala Francetu, da je ugasnil elektriko no svetilko, potem ko je našel in z okna vzjel ključ od ladjice. Če bi bila tuja kaj dvomila o iskrenosti svojega tovariša, so je vse te podrobnosti odstranile vsak dvom in videla je, da je mladenič storil kratkih besedah, kakor bi kak

vse, da ji zagotovi njen beg. Stopila sta v ladjo, prišla vsak za dvoje veslji in začela voziti kolikor mogoče od senčnatem bregu, da bi ju ne zalotili. Močala sta oba; ona je vedno sledila znamenjem, ki jih je on dajal za krnilo. Od časa do časa je prenehal z vesli in se ozrl nazaj, da se prepriča, ali vodi ladjo po pravem teku. Pod njima pa je šumelo jezero in njegovi valovi so se svitali ob lunini svetlobi kakor biseri, kakor dražestni svetli opali. Nad njima pa so se dvigali snežni vrhovi Blümlisalp, Jungfrau, Moensel, Eiger v fantastični svetlobi in se v daljavi družili s sinjim nebesom, na katerem so sijale zvezde; pred njima pa so bili nižji temni griči s svojimi pečnami in ob nje so pljuskali valovi iz jezera. Vse je bilo skrivnostno, tiho, le vesla so delala nekak šum; bila je čarobna noč in njena jasna lepota je bila v popolnem nasprotju z mislimi, ki so težile veslarja. V treh četrt urah skoro sta dospela s čolnom do onega kraja, kjer se potok Kander izliva v Tursko jezero.

"Tu sem treba da zavijeva", je dejal mladenič. "Vi greste dalje do velikega mostu in tam spoznate Straetlingen po njegovem starodavnem stolpu."

To so bile doslovno prve besede, ki sta jih v teh treh četrt urah spregovorila, odkar sta se vsedla v ladjo. Zdelo se je, da Madame Noetsved niti teh besed ni slišala. Franc je na njenem veslanju spoznal, kako silno mora biti utrujena. Toda ko je ladja med dvoma čerima zadela ob suho, našla je hitro svojo moč, vstala in hipnila iz ladje na breg, ne da bi bila prišla za roko, ki jo ji je ponudil Frane v pomoč. On pa je ostal v ladji. Ko je bila na suhem, se mu ni nič zahvalila. Pač pa je ne nadno spregovorila v poveljujoče in videla je, da je mladenič storil kratkih besedah, kakor bi kak

bogatin zahteval plačilo dolga od človeka, s katerim sta se razšla: "Vi imate orožje, ki je moja last. Zgrevolite mi je izročiti." "Tu je imate", odgovoril mladenič in vzame iz žepa revolver, ki mu ga je tujka dala v paviljonu. Ona stegne svojo roko, da bi ga prijala, in vzdahne tako sumljivo, da se hipoma v mladeniču vzbudi očitajoča vest.

"Ne", je dejal in umaknil svojo roko tako, da ni oddal orožja grabežljivi roki.

"Jaz vam ne dam tega revolverja, ako mi ne prisežete, kar sem tam doli zahteval od vas." "Dajti mi nazaj moje orožje!" ponavljala je ona. "Vi nimate pravice, da bi ga hranili. Jaz sem ga vam samo zaupala, ne pa podarila. Revolver je moj, zato mi ga dajte nazaj!"

"Vi ga ne boste dobili", je dejal, in ko je videl, da ga mu hoče izgrati iz roke, ga je vrgel v jezero.

Predzrna ženska si ni mogla, da bi od jeze ne zastokala. Dvignila je roko, kakor da bi hotela z njo udariti. Nato pa se je glasno zasmejala in ta zaničljiv zasmeh je bil podoben onemu v paviljonu.

"Saj je povsod dovolj puškarjev in kemikov", je klicala, "vi niste s tem prepričali, zapomniti si, prav ničesar. Vi ste le učinili veliko lopovstvo in to vse zato, ker imate strah... Lopov, vi niste divjačina za nas. Vi niste vredni krogle, ki bi vam umorila."

In zgrabila je z obema rokama za rob ladje in jo porinila proti jezeru z izvanredno strastveno silo. Predno je mogel prijeti Frane za vesli in ladjo obrniti proti bregu, je ona že v tem izginila. Ta zadnji zasmeh ga je tako preprijal s srdom, da ni bil sam svoj gospodar. Hotel jo je prisiliti, da preklic, kar je rekla in da ga prosi odpuščanja. Stopil je na breg in jo je iskal med drevjem in po potu, ki vodi ob jezeru, pa vse zaman. Naposled vstopi v ladjico in zavesla proti Stockhornu. Jezero je še vedno šumelo ter se penilo in na nebu so še vedno migljale zvezde, narava se je kazala v svojem vsemogčem veličastvu, a zanjo se dosedaj mladenič ni bledel nocoj, zato ga je sedaj prevzele s tem večjo silo. Jeza, ki je kipevala v njem vsled zaničljivih napadov te ženske, se je poglobila in na njenem mestu je v njegovi duši zavladala neka vrsta upornega sočutja. Divjost, ki jo je kazala anarhistka, je uživala v njem kristjana, kateremu je spoštovanje človeškega življenja prva dolžnost, vendar se pa ni mogel ubraniti nekemu čudenju ali skoro obdobjanju, ok se je spomnil poguma, ki je s tako silo napolnival to mlado stvarco. Ta duševna pošast je vzbudila v njem neizrekljivo bolelost. Zdelo se mu je, da stoji zopet pred njo, čuti, da se ji hoče, da se ji mora opravičiti, po vedati razloge, ki so mu branili, da bi ji vrnil orožje. Vsem tem vtiskom pa se je pridruževala begajoča vest. To orožje, mu izročeno in vrženo v jezero, to ni bilo v spodtljaj njegovi vesti; toda on je začel zopet premišljati problem o častni besedi, in ko se je pozneje pripeljal nazaj in se otresel vseh sledi svoje nočne ekspedicije ter prišel v svojo sobo, legal v posteljo nekaj korakov od svoje speče matere, bil je še vedno na problem, ki mu ni dal za spati kljub temu, da je bil silno truden.

"Jaz sem držal svojo besedo. Ali sem imel prav? Kje je bila dolžnost?... Ako si dobro storil, takoj govore vse moje knjige, tedaj čutiš mir v svoji vesti. Moja vest pa je nasprotno zelo vznemirjena. Ali bi bil moral drugače ravnati?... Čutim, da bi tudi tedaj ne bil nič manj razburjen, torej... O, moj Bog, daj, da nikoli ne zvem, da je ta ženska izvršila še kak drug umor!"

VI.

Drugi dan po tej grozni noči je imel Fran de Bessay zopet svojo učno uro. Dasi je bil še ves truden od toliko in tako silnega razburjenja, vendar ni hotel za nič na svetu manjkati pri učni urzi zlasti še iz strahu, da bi vznemiril s tem svoje matere. Napravil je zato pot iz Thouna v Bern in je stopal s kolodvora v mesto, ko izreden žum vzbudi njegovo pozornost. Ustrašil se je, ko je slišal, da se govori o Murrenu in o neki ženski, ki so jo prijeli. Ali je bilo mogoče, da so že prijeli njegovo tovarišico prejšnjega večera kljub pomoči tovaršev, na katere se je zanašala v Straetlingen?... S k močmi na široko, suvajče enega,

zadevajoč se ob drugega, se ni menil za osorne besede, samo da je prodiral žid, ki so ga delali ljudje, stlačeni eden poleg drugega ob cesti. In čemu vse to? Ko se je prerinil v prvo vrsto, videl je, kako je iz železniskega voza stopila Mme Noetsved in z njo štirje polisti, civilno napravljeni. Imela je roke vklejane, obleko vso raztrgano, kakor da se je branila do skrajnosti. Njen lep obraz med razpletenimi črnimi lasmi, se je kazal vedno ponosen. Po koncu je dvigala glavo in z drznimi očmi gledala za ničljivo po množici, a tedaj naenkrat se ji obraz nagubančil v zaničljivo-ostuden zasmeh. Spoznala je ob potu Frane de Bessay. Šla je čisto mimo njega in ga ni izpustila iz oči; pljunila je na tla tik pred njegove noge in spregovorila besedo: "Judež!", ki je niso drugi razumeli, pač pa predobro mladenič, ki mu je bila namenjena.

Toda ta beseda ga pa danes ni več razburila. Da je ruska anarhistka njega zadela s to zadnjo posvoko, storila je gotovo zaradi tega, ker je bila prepričana, da je France, ko se je vrnil v Thoun, hitel naravnost na policijo in jim tam naznanil pravo sled za njo. Zdelo se mu je, da je uprav to hotel prejsnji večer povedati svoji tovarišici v ladji. Da je revolucionarka mogla imeti tako napačno podobo o njem, s tem je bila zanj vsaka vez do nje raztrgana vseslej, naj pride kar hoče, in sicer ne samo v dejstvu, ampak tudi po nazorih. In ko je šel proti hiši svojega profesorja, je sin generala de Bessay, potomec cele vrste izobražencev, razumel to-le globoko resnico: "Zato si moral zaradi dane častne besede pretrpeti tako grenko krizo, ker si se podal v družbo s sovražnikom vsakega socialnega reda, katerega se ti in vsi tvoji oklepajo z vsemi silami. Nasproti takim divjakom je absolutna dolžnost, da je človek vedno kakor v vojni." France ni bil zaradi tega kriv, ker ni držal častne besede, marveč zaradi tega, ker jo je dal, ker se je dogovarjal, četudi le malo časa in iz najnežnejših razlogov, iz sinovske ljubezni, z vojakom anarhisti. Ker je kriminalka popolno omalovala njega, zato je bil vsak dogovor med njima za vedno razbit, in njenemu je bilo v posebno radost, ko je čutil, da jo zaničuje, da jo sovraži.

Pesem kesanja.

Zložil dr. L. Lenard.

Najvernejši moj drug, prijatelj zvesti in spremljevalec na življenja cesti. O tiha bol, sreča kesanje verno, jaz ljubim tebe, ljubim neizmerno!

Ko dvigajo mi v mračni globočini minulih let pereči se spomini, beseda v prsih mi molče umira, še preden zvok boleštni v svet prodira.

Obupni stok na mojih ustnih vene, dobrotna solza mi oči ne sklene, ko ni bolesti moji več izbruha, in neprodina moč objemlje duha: le ti, le ti v pereči moji boli v življenju me ne zapusti nikoli!

Ko sam, izgubljen tavam v svet brezljudni s perečo boljo v svoji trudni, človeka ni in ni zveri ob poti, ki bi zmotila v grozni me samoti, nobene mile zvezde ni nad glavo, in steze ni v razbeljeno puščavo, ni duše sočutne v moji boli, ki name misli v za mene moli, sem zgubil vse, kar sladko in kar milo.

le ti, le, me nisi zapustilo. O srčna bol, o tiho žalovanje, moj verna drug, bolesto ti kesanje! Ti vlivaš v tesno grud mi lek hla dlen.

šepetec na uho spev tolažilen, zgreneš me v svoj temni plašč na poti, ko strah obdaja v grozni me samoti, izvabljaš iz oči solze pekoče, in iz srea globine vzdihne vroče. Ko v tvojem krilu se izjočem verno.

mi spet lahko, lahko je neizmerno in jasno spet življenje mi postaja in bleda nada v prsih se poraja in steza spet pred mano se razgrinja in spet smehlja se mi daljava sinja.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.00, za pol leta \$2.00 in za četrto leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojamo pripravljamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesh in A. Kočvar.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Karnely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Anaura, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blis in Frank Jurjovec.

Depue, Ill. in okolica: A. Meznaric.
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Anton Bambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zalete.

La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Citar.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.

North Chicago, Ill. in okolica: Antoa Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Režanek.
Kolumbus, Kans.: Joe Knafele.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kerne.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Scheller.

Mineral, Kans.: Frank Augstin.
Ringo, Kans.: Mike Penell.

Kittimiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich.
Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalta.

Detroit, Mich.: Jos. Glasich.
Manistique, Mich. in okolica: Jona Kotzian.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonc.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.

Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jarlj Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Ponše.

Kittiville, Minn. in okolica: Joe Adamich.

McKinley, Minn. in okolica: Fr. Bojc, New Duluth, Minn.: John Jerina.

Sartell, Minn. in okolica: F. Triller.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.

Klein, Mont.: Gregor Zobeč.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:

Preddavnik: MIHAIL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dg. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VARGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

DZRUŽEVNI ODBOR:

UDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yda. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOCHVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vai dopis, tikajoci se uradnih zadev, kakor tudi denarne poštlatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse priložbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodé odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Rodbinska sreča.

L. N. Tolstoj.

(Nadaljevanje).

Tatjana Simonovna bila je ves dopoldan v svojih sobah, pila sama čaj in namazala zgoraj po služabnikih izročila svoj pozdrav. V njenem srečnem malem svetu vznemel je njen glas tako čudno, da se čestokrat nism mogla smehu vzdržati, ko je služabnica s prekrižanimi rokami vstopila pred me in priprosto izpovedala:

— Tatjana Simonovna da vas vprašati, kako ste po večerjenjem sprehodu počivali ter vam javlja, da jo je vso noč v strani bodlo, da je v vasi lajal nek bedasti pes in ji vso noč ni dal spati. Dalje je se milostna naročila povprašati, kako vam je teklo današnje pečivo, opozorjaje vas, da ga ni pekkel Taras, marveč Nikolaj, in kakor se zdi, ne baš slabo: je suhar se mu je nekoliko osmislil.

Pred obedom bila sva s Sergijem le malo skupaj. Jaz sem igrala in čitala, on pa je pisal ali se bavil s svojimi opravki na polji. Ob štirih sešli smo se v dvorani k obedu. Mati je važno prikorkala iz svojih sob in razven nje dohajali so tudi siromasti plemeniti in popotniki, katerih je vedno nekoliko bilo v hiši.

Sergij vodil je po starodavnem običaji mater za roko in ona je zopet želela, naj poda drugo roko meni, da smo se časih pravi težavno primotali skozi dveri. Pri obedu sedla je mati na prvo mesto in pogovarjanje naše delalo je obred te popoldanske misli se najuprav prijetne.

Med materjo in sinom navstajala so čisto nasprotja, ali večji del takina, da so le vzbujala smeh. Meni je bilo to všeč, ker sem baš v teh malih preprih najlažje opazila ljubezen, ki ju je vezala. Po obedu posadila se je mati v velik naslonjač in trla tobak, ali pa prerazavala liste novo došlih knjig, katere smo čitali glasno, ali pa hodili v dvorano k klavirju. V tem časi smo čitali mnogo, a vsakako je bila godba naše najljubše razvedrilu, probujajoča v naših srceih vedno nova čustva.

Ko sem igrala njemu najprijetnejše komade, vsedel je na najoddaljenejši divan, da sem ga komaj videla ter kakor iz strahotljivosti skušal skriti ganitev, ki mu jo je povzročila moja igra. — Al čisto, ko se ni nadjal, vstaja sem od klavirja, pristopila k njemu in se trudila zaslediti na njegovem lici sledove razburjenosti in čezmerno lešč oči, katere je zaman skrival pred menoj.

Mati naju je čestokrat želela videti, pa bala se, da bi naju ne motila ter je resnega lica, kakor da bi naju ne opazila.

skozi sobo in se je ravno tako hito vrnila nazaj.

Nam večer dvorila sem v veliki sobani čaj in vsi domači shajali smo se tam. To slavnostno posejanje pri čaju, natakanje steklenic in čaš, spravljalo me je dokaj časa v zadrego. Zdelo se mi je vsikdar, da nisem te časti vredna, da sem še premlada in lahko miselna, da bi pazila na tolikošnji čaj ter postavljala steklenice služni na krožnik in mu naročala:

— To daj Petru Ivanoviču, to Mariji Miničnej! — povpraševala: — Je li dosti sladka? — in delila kosove sladkorka odgojiteljici in služabnikom.

— Izvstno, izvstno! — dejal je čisto moj mož, — dela prav kakor velika, — in to me je spravljalo še v večjo zadrego.

Po čaju je igrala mati "pasjanso", ali pa ji je Marija Minična razpologala kvarte potem pa je naju oba poljubila in blagoslovila in odšla vsa v svoje sobe.

Navadno sva tam posedala še čez polnolno in to so bili najini najkrasnejši in najprijetnejši trenutki. Pripravoval mi je o svoji minulosti; snovala sva načrte, časih sva tudi modrovala in skušala tiho govoriti, da bi naju zgoraj ne slišala Tatjana Simonovna, katera je želela, naj hodiiva zarano spat: časih sva postala že lačna ter šla po prstih k omari, kjer sva si poiskala kako po Nikitu pripravljeno hladno jed in jo pojedla pri sveči v mojej sobi.

Živela sva kakor tuja v tej veliki, starej hiši, v kateri je nad vsem bedel strogi duh starih dob. Duh Tatjana Simonovne. Ne zgolj ona, marveč tudi služabniki, staro pohižje, dekle in slike vzbujevale so v meni spoštovanje, da, nekaki strah in zavest, da tukaj nisva čisto na svojem mestu in da morava tukaj živeti previdno in pozorno.

Kakor se spominjam sedaj, bila je nama stolpa, nespremenljiva uredba, troja lenih, radovednih slug v naše hiši, jako neugodna in nezgodna: ali tačas so baš te okolščine še bolj vzbujale najino vzajemno ljubezen. Ne samo jaz, marveč tudi Sergij čuval se je, da bi se ne izdal, če mu ni kaj ugrajalo. Nasprotno, zdelo se mi je, da se je takorekoč izogibal vsemu, kar bi mu ne bilo po godu.

Tako je hodil materin strežaj Dimitrij Sidorov, strasten kadilec, vsakega popoldne, ko sva sedela v dvorani, v sobo mojega moža ter mu kradel tobak iz omare. Zanemivo je bilo tačas videti, kako je Sergij, da bi se ne stisale njegove stopinje, po prstih pristopil k meni ter s prstom in očmi kazal na Dimitrija Sidorova, kateri niti slutil ni, da ga opazujeva in še le, ko je sluga odšel brez da bi naju opazil, ovesceli se je on, da se je stvar srečno —

zvršila ter mi dejal, da sem dražestna in me poljubil.

Večkrat mi ni bila ljubla ta mirnost, dopuščanje in malomarnost do vsega: opazila nisem, da ravnaj sama tako in smatrala sem to za slabost.

— Dozdeva se mi liki otrok, ker ne sme kazati svoje volje! — mislila sem.

— Ah, draga moja, — odgovoril mi je nekoč, ko sem opomnila, da se čudim njegovej slabosti, — je-li možno človeku biti s čim nezadovoljnim, ako je tako srečen, kakor sem jaz? Ložje je prijetni drugi, nego jiti siliti k čemu — o tem sem se prepričal že davno in ni ga položaja, v katerem bi človek ne mogel biti srečen. A nama je tako dobro. Ne morem se jeziti; zame ni sedaj nič slabega na svetu, temveč — zgolj stvari smešne in vredne pomilovanja. A glavna stvar: — Najboljše neprijazno je dobroti. Verjameš li, kedar zaslišim zvonček, kedar dobim pismo, kedar koli se prebudim, da zjutrim v duši nekakšen strah — strah zara di tega, da se nama v življenju ne prigodijo kakšna promena; kaj ti kaj boljše nego je sedaj, ne more priti nikdar!

Verjela sem mu, čeravno gnisem po vsem razumela; bilo je dobro tudi meni, pa zdelo se mi je, kakor da mora vse tako ostati, da se tako godi tudi drugim ljudem in da niso srečnejši od mene, če tudi so srečni na drug način.

Tako sta minila dva meseca in prišla je zima s svojimi mrazi in zameti, in jaz sem se čutila navzle temu, da je bil on pri meni osamljen; sprevidela sem, da na ma postaja življenje enolično in da se oba le — starava.

Sergij začel se je vedno bolj in bolj baviti z gospodarstvom — brez mene in meni se je dozdevalo, da tiči v njegovej duši nekakšen poseben svet, v katerega mi ne da pogledati. Njegova nepre stana mirnost me je kar razdražila. Ljubila sem ga kot popre in nisem bila manj srečna po njegovej ljubezni kot prej, ali — moja ljubezen je zastala, ni rahljevala.

Poleg ljubezni pa mi je začel nekakšen nemir siliti v dušo. Ni sem bila zadovoljna s srečo, ki mi je bila ljubim. Želela sem si ga nitve, nevarnosti in žrtve, da bi z delom pokazala svojo ljubezen. Čestokrat me je prišla nekakšna tuga, katero pa sem kot nekaj ne prihičnega skušala zatajiti precej; pa popadla me je zopet ta ka nežnost in veselost, ki za je poplašila.

Kakor poprej, opazoval je še vedno moj dušni stan ter mi predlagal, naj bi šla v mesto: toda naj ne spreminja načina najinega življenja ter ne ruši najine sreče. Bila sem istinito srečna; mučilo me je le, da me ta sreča ne stane nobenih žrtve. Ljubila sem mo za in videla, da sem mu vse na svetu. Ali želela sem, naj bi vs videli najino ljubezen, da bi me o virali ljubiti ga in bi ga jaz na vzlie temu vendar le ljubila.

Moj razum in čustva bila so na vzleta te ljubezni, pa poleg nje o glašalo se je še drugo čustvo, — čustvo mladosti, potreba gibanja ne nahajajoča zadovoljnosti v najinem tihem življenju.

Zakaj mi je rekel, da moreva iti v mesto kadarkoli se mi polubi? Ako bi tega ne bil storil, bila bi znabiti uvidela, da to je mo čeno čustvo škodljiva nespamet in da je bila žrtva, katero sem iskala, tu pred menoj v premagovanju mojega hrepenenja.

Misel, da se morem znebiti ožnosti svoje, kakor hitro dojem v mesto, prihajala mi je nehotne na um; toda čustvo, da bi ga odtrgala samej sebi na ljubav od vsega kar mu je bilo drago, povzročalo mi je žalost in očitane vesti.

A čas je potekal.

Sneza je bilo pred hišo vedno več in več in midva sva bila neprestano sama ter sva se obnašala vedno enako drug proti drugemu, med tem, ko so nekje tam daleč ljudje živeli v sumu in lesku in se radovali, ne misleci na najino neznajoči za najino osamljeno življenje.

Najhuje je še bilo za-me, da sem čutila, kako nama navada z vsakim dnevom pridobiva vedno čvrstejšo obliko, kako se ukorenjuje v nama, kako nama čustvo ni bilo več svobodno, marveč podvrženo enoličnemu življenju. Zarana bila sva vesela, pri obedu spoštljiva, a na večer nežna.

— Dobro, — dejala sem si, — lepo je delati dobro in počestno živeti, ali to vse dokazuje tudi pozneje, ko je še v življenju nekaj, ki čemer čutim toliko moči sedaj.

Bilo mi je treba boja; želela sem, da bi nama čustvo vladalo v življenju, ne pa da bi življenje vladalo najino čustvo. Hotelo se mi je iti z njim na kraj prepada ter vsiklikniti:

— Evo, le še en korak in vržem se vanj, samo en mig in jaz poginem! — da bi on potem obledel, pograbil me na kraji prepada s svojimi mišicastimi rokami, nagnil me nad brezno, da bi videla strahovito globoko in in mi se sree krčilo strahu ter bi me potem odvedel, kamor bi hotel.

Ta duševna bolelost vplivala je tudi na moje zdravje. Prijela me je vročnica. Nekega jutra bilo mi je huje nego navadno; tudi on se je vrnil iz čumate slabšeje volje, kar se je primerilo le redko ko, da Opazila sem to kmalo in povprašala ga, kaj mu je? Ali ni mi hotel tega povedati, marveč je samo odgovoril, da to pač ni omenka vredno.

Kakor sem zvedela pozneje, poklical je izpravnik (okrajni načelnik, ki je živel z mojim možem v svaji, nekoliko naših mužikov (kmetov) k sebi ter jih z mužjo silil k nekemu protipostavnemu činu, samo da bi mojemu možu oripravit spletkarije. Sergij tega čina ni mogel pozabiti z lepa in ker je vendar le bila izpravnikova nakana smešna in nesramna uiti hotelo o njej govoriti z menoj.

Dozdevalo se mi je, da mi za tegadelji ni hotel ničesar povedati, ki ker me je smatral za otroka kateri bi ne mogel razumeti njegoveh zadev. Močala sem na to in naročila, da bi prosili Marijo Minično, ki je baš bila pri nas, naj bi prišla k meni na čaj. Po čaju katerega sem izpila kar najurneje, peljala sem Marijo Minično v Ivorano ter jela se tam z njo glamo pomenkovati o rečeh, ki ji ni nalo zanimalo niso.

Šetel je sem in tje po sobi ter se časih ozrl na naji. Njegov pogled pa je tako vplival na me, — zakaj? niti sama ne vem — da sem zgovorila vedno glasneje in se smejala. Tudi to, o čemer sem se pozovarjala z Marijo Minično, — zdelo se mi je smešno.

Naposled je odšel Sergij ne rečki mi besede, v svojo sobo in april vrata za seboj. Ali ko ga nisem več slišala, prenehala je namkrat moja veselost, tako, da me je Marija Minična začudena vprašala, kaj mi je?

Ne odgovorivši ji ničesar vsedla sem v naslonjač in skoraj bi se bila razjokala.

Kako mu je le prišlo na misel, — dejala sem sama pri sebi — da bi mi pokazal, kako da je vse to neumno; kajti misliti mora, da ga ne razumem. Kaj mi je treba, da me ponižuje s svojim slovesnim mirom ter hoče nasproti meni imeti svoje pravo... Toda nimam tudi jaz prava, kadar se dolgočasim, kadar hočem živeti in gibati se, kadar nečem ostati na jednem in istem mestu in čutiti tako mi poteka čas. Jaz hočem naprej, hočem vsak dan, vsako uro imeti kaj novega, on pa hoče stati in terja, naj bi ostala tudi jaz! — K temu ni treba, da bi me vodil v mesto, marveč le, da bi bil takšen, kakršna sem jaz, da bi mi ničesar ne tajil in živel prosto brez okoliščin. To tudi on zahteva od mene, pa vendar ni sam — tak. Zakaj ni odkritosrčen in zaupljiv?

Začutila sem, da se mi sree napolnjuje z grenkobo in da sem razdražena proti njemu. Preplašila sem se svojega položaja in šla sem k njemu.

Sedel je v svojej sobi in pisal. Ko je začel moje korake, obrnil se je mirno proti meni in pisal dalje. Ta pogled mi ni bil po godu. Namesto da bi pristopila k njemu, pristopila sem k mizi, na kateri je pisal, odprla knjigo ter jo listala.

Ozrl se je in me vprašal: — Marija, ti si nekako otožna? Odgovorila sem s hladnim pogledom, ki mu je dejal:

— Čemu vprašaš? Tega ti ni treba vedeti!

Zavrtel je z glavo in se plaho in nežno nasmešnil in bilo je prvokrat, da nisem s smešnom odgovorila njegovemu nasmehu.

— Kaj ti je danes? — povprašala sem ga. — Zakaj mi nisi hotel tega povedati?

— Neumnosti, male neprijetnosti! — odgovoril je. — Vsaj ti morem to sedaj povedati. Dva kmata bila sta poslana v mesto.

Toda nisem mu dala govoriti.

— Zakaj mi tega nisi povedal poprej, ko sem te pri čaju vprašala?

— Zinil bi bil lahko kaj neumnega, ker bil sem nekoliko jezen. — Ali jaz sem baš tačas trebal tvojega odgovora (Pride že).

Romantika Yellowstone parka izginja.

Eden zadnjih prostorov na svetu, kjer se še uporablja kočije, je Yellowstone National Park, a prihodnjega 20. junija se bo vrglo med staro šaro tudi te častitljive ostanke iz manj navorne dobe in obenem tudi upokojilo kakih dvesto konj, na kojih mesto bodo stopili luksurijejni in hitri avtomobili. Turisti so se soglasno izrekli za te vrste prevažanja in tajnik notranjih zadev, Lane, je odobril predlagano izpremembo. Avtomobili bodo vsled njih velike naglice boljše služili turistom kot pa konji, posebno onim, ki imajo le malo časa na razpolago, ter bolehnim in starim, katere je dolga vožnja v vozovih preveč utrudila.

Nova metoda transportacije bo tudi dovoljevala potnikom pohiteti naglo mimo manj zanimivih krajev, s čemer se bo pridobilo več časa za kraje, kjer je daljši obstanek zaželjiv in vreden. Z avtomobili bo omogočeno priti skozi park v dveh dnevih. Pri daljših izletih pa bodo turisti lahko obiskali najbolj oddaljene kraje parka, ki so bili dosedaj nepristopni za potnike v vozovih.

Avtomobili bodo privedli obiskovalce v okrožje gora, pokriti z večnim snegom, ki se skrivajo v sru Rocky Mountains, 3000 čevljev nad morskno gladino. Veliki Yellowstone narodni park je nekako tako velik kot država Massachusetts in 400 milj dolge zeste se je sedaj napravilo pristopne za avtomobile.

Sistem cest v parku sledi velikanskemu krogu, od katerega mole tri dolge roke k najbolj divjim sekcijam rezervacije. To se točke izvirne zanimivosti, ki pa so bile radi prevelike oddaljenosti nedostopne za kočije. Sedaj bo turistom mogoče nastaniti se v katerenkoli hotelu ter dospeti do vseh teh točk v primeroma kratkem času.

Glasil se, da se živali v parku manj boje avtomobilov kot pa kočij in konj. Neki človek, ki se je vozil z avtomobilom skozi park, pravi, da je dospel do Summit višini, kjer je polno jelenov, antilop, planinskih koz, bivolov in medvedov ter da je pustil nekoliko par kosov čokolade v svojem voz. Neki medved je snel vrata

avtomobila, ker je bila čokolada skrita v predalu teh vrat, dočim je ob neki drugi priliki nek zival popolnoma raztrgala capciranje avtomobila, najbrž na lovu za kako jestvino.

Pred kratkim sem vozil s svojim avtomobilom ponoči skozi park, — poročal Huntley Child, Yellowstone Park Transportation Co., — ter se kmalu zadel v tolpa kakih 50 jelenov. Trobil sem na vse pretege. Ker pa ni bilo na mestu nobenega prometnega policista, sem se moral vstaviti. Jeleni se ponoči sploh ne umaknejo avtomobilu, temveč obstanejo na mestu. Menda jih hipnotizira luč.

Način potovanja skozi park je bila cela serija izletov s kočijami. Velike vozove je vlekel po šest konj, manjše pa po štiri. Ti konji so bili dobro rejeni, močni, iskri, a popolnoma varni. V rabi je bilo 700 Concord kočij in te so bo nadomestile s 150 avtomobili za deset oseb in s 50 za šest.

Večina Amerikancev ima prav malo pojna, če znaša razdalja v parku deset ali sto milj. Prav posebno pa jim ni znano, da lahko zapuste avtomobil ob katerikoli točki ter ostanejo v hotelu ali kempu, dokler hočejo. Potovanja pa lahko nadaljujejo s kakim drugim avtomobilom ali vozom brez dodatnih stroškov.

Dejstvo, da bo mogoče priti z avtomobilom skozi park v dveh dneh, ni še vzrok, da bi se v resnici storilo tako. Na stotine turistov izvrši potovanje trikrat hitreje kot bi ga v slučaju, da bi vedeli, da lahko ostanejo povsem mirno skozi mesece.

Ko bo to dejstvo boljše znano, bodo ljudje bolj udobno in počasi potovali. Celotno sedaj pušajo stari v hotelih svoje majhne otroke v oskrbi pestunov ter sprejemajo po telefonu informacije, kako se počutijo.

Pred parletmi se je pričelo gibanje za zgraditev električne železnice po parku. Takoj je bilo jasno, da morejo biti ugovori proti taki železnici: veliko manj tehtni kot so oni proti navadni železnici, gnani od pare. Nevarnost požarov je bila izključena in neprimkladne železniške vozove se je hotelo nadomestiti z ličnimi. Ker bi vozu, Neki medved je snel vrata

Pri spahnenju in zdrobljenju

vdrgnite takoj s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

V rabi že 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

25c. in 50c. v lekarnah in naravnost od

F. A. D. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

ter jih obratovale z vodno silo, bi se jih na zunaj sploh ne videlo. Tu bi ne bilo nikakih dolgih vlakov, nikakega dima in divje živali bi se ne strahale bolj kot se sedaj pri običajnih kočijah. Pozimi bi se promet sploh vstavilo in divje živali bi bile nemotene v njih bivališčih.

Take bi bile dobre strani elektricne železnice v parku, a turisti sami so se potom glasovanja odločili za avtomobil.

S te m bo tudi izginil dober kos romantike Yellowstone narodnega parka.

KJE JE PISAR?

DAROV!

za nesrečnega rojaka J. Groma v Waukeganu, Ill.

Kokomo, Ind. — Po \$1: Frank Miller, Frank Jerina, John Homovec; po 50c: J. Homovec, A. Jerina, J. King, T. Zakrajšek in J. Petkovšek; F. Bush 25c.

Cleveland, Ohio. — John Homovec \$3; po \$2: Matevž Mesec in Anton Nagode; Pavel Korečan \$1; Skupaj \$14.75.

Lepa hvala vsem darovalcem, da so mi prisločili na pomoč v sili. Bog vam povrni stotero.

John Grom,

1425 Wadsworth Ave.,

Waukegan, Ill.

Za časa neznosne draginje

se mora vsakdo čuvati nevarnih bolezni, ki pomenijo propast družinskih prihrankov. Tukaj je vresničen pregovor "Takojsnja pomoč je najboljša pomoč". — Zaprtje, glavobol, izguba teka, splošna slabost, vsi taki znaki so opomini, da si poiščete uspešno zdravilo, pravočasno negovanje črev odstrani vse nadloge, ki bi lahko nastale v bodočnosti.

TRINER-JEVO

ameriško Elixir grenko vino

je pravo zdravilo, ki ga rabite v takih slučajih. Ono izčisti čreva, odstrani vse nabirajoče se odpadke, v katerih se plode in goje bakterije, pomaga prebavi, povrne tek, krepi kri in žleode, ki se potem lahko obrani množici bakterijskih napadalcev. V gori omenjenih slučajih nastane nervoznost, nered v želodu, pri ženskih premembah življenja ali pri premogariju v premogarskih okrajih itd. to zdravilo je priznano neprimerljivo najbolje med vsemi enakimi priredbami. Pripravljeno je le iz grenkih rastlin, bilk in skorij neprecenljive zdravniške vrednosti in čistega naravnega, močnega rdečega vina. Celotno najbolj občutljiv žleodec ga sprejme z lahkoto. — Cena \$1.00, v lekarnah.

TRINERJEVO OBLIŽ

prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. To je neprekosljivo za revmatizem ali nevralgijo, je izvrstno za poskodbe, razpokljine, otekel in ohromel vrat, itd. zelo krepčilo za utrjene mišice po trudopnem delu ali za utrjene noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c. v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

TRINERJEVO

OLAŠATELJ KAŠLJA.

je najbolj uspešno zdravilo za prehlade in kašelj, hripavost, bronchiti s nadohu, itd. Cena ista kot za obliž.

Trinerjeva zdravila so dobila največje mogoče nagrade pri več mednarodnih razstavah. Zadnje nagrade: Zlata kolajna — San Francisco 1915. Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

